

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 8-9 grudnia 2017 r.
na kierunku „AGROBIZNES”
prowadzonym na Wydziale Agrobioinżynierii
Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie**

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	4
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	5
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	6
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	6
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	6
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	13
Dobre praktyki	14
Zalecenia	14
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	24
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	24
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	32
Zalecenia	32
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	32
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	38
Zalecenia	38
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	39
Zalecenia	39
Kryterium 6. Umiejscowienie procesu kształcenia	39
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	39
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	41

Dobre praktyki	41
Zalecenia	41
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	41
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	41
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	46
Dobre praktyki	46
Zalecenia	46
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	46
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	46
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	48
Dobre praktyki	49
Zalecenia	49
Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	49
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego (EPO, P) .	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitolowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: **dr hab. Anna Bąkiewicz, członek PKA**
członkowie:

1. prof. dr hab. Dorota Bobrecka-Jamro- członek PKA

2. prof. dr hab. Jacek Żarski- ekspert PKA

3. mgr Agnieszka Socha-Woźniak- ekspert ds. postępowania oceniającego

4. Dominik Durański- ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „agrobiznes” prowadzonym na Wydziale Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przeprowadzona została z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku studiów.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji (w tym także zmieniających przyporządkowanie kierunku do obszarów), spotkań i rozmów z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	agrobiznes
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I i II stopnia
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Na mocy Uchwały nr 21/2017-2018 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dn. 26.01.2018 kierunek agrobiznes został przypisany tak jak dotychczas do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, jak również do obszaru nauk społecznych, czyli obecnie kierunek ten mieści się

	następujących obszarach: obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych - studia I stopnia 53,2% ECTS - studia II stopnia 55% ECTS obszar nauk społecznych - studia I stopnia 46,8% ECTS - studia II stopnia 45% ECTS
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Na mocy Uchwały nr 21/2017-2018 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dn. 26.01.2018 kierunek agrobiznes został przypisany tak jak dotychczas do dyscypliny: agronomia, jak również do dyscyplin: w dziedzinie nauk rolniczych - ogrodnictwo, ochrona i kształtowanie środowiska, technologia żywności i żywienia; w dziedzinie nauk ekonomicznych - ekonomia, nauki o zarządzaniu; zatem obecnie efekty kształcenia odnoszą się do następujących dziedzin nauki i dyscyplin naukowych: dziedzina nauk rolniczych: - agronomia, - ogrodnictwo, - ochrona i kształtowanie środowiska, - technologia żywności i żywienia dziedzina nauk ekonomicznych: - ekonomia, - nauki o zarządzaniu
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	studia I st. - 7 semestrów, studia II st. – 3 semestry
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	studia I st, - Menedżer w agrobiznesie, Doradztwo w agrobiznesie; studia studia II st. - brak
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Studia I st. – inżynier Studia st. - magister inżynier
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	I st. – 11 II st. 12
Liczba studentów kierunku	I st. – 88, II st.- 32
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	I st. – 2200 II st. – 810

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa /
-----------	---

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

	Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	w pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	w pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	w pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	w pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	w pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	w pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	w pełni

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1. Koncepcja kształcenia

Uczelnia – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie prowadzący wizytowany kierunek „agrobiznes”, ma długą tradycję kształcenia na poziomie wyższym i prowadzenia badań naukowych, głównie w zakresie nauk rolniczych i weterynaryjnych. Wywodzi się ona z utworzonego w 1944 r. Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej. Od 1955 r. prowadzi działalność edukacyjną i badawczą jako samodzielna uczelnia, najpierw jako Wyższa Szkoła Rolnicza, od 1972 r. Akademia Rolnicza, a od 2008 r. jako Uniwersytet Przyrodniczy.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów „agrobiznes” – Wydział Agrobiotechnologii (poprzednio najpierw Rolny a potem Rolniczy) - jest najstarszym wydziałem tej Uczelni. O jego znaczeniu i renomie świadczy to, że: wywodzi się z niego większość pozostałych wydziałów uczelni, posiada pełne prawa akademickie w dyscyplinie agronomii oraz prawa do nadawania stopnia doktora nauk rolniczych w dyscyplinie ochrona i kształtowanie środowiska, wykształcił ponad 20 tys. absolwentów, około 600 doktorów i blisko 200 doktorów habilitowanych, prowadzi 9 kierunków studiów: rolnictwo, towaroznawstwo, ekonomia, inżynieria środowiska, turystyka i rekreacja, gospodarka przestrzenna, leśnictwo, agrobiznes oraz bioinżynieria, w tym sześć także jako studia II stopnia. Tak szeroka oferta dydaktyczna jest możliwa dzięki licznej obsadzie kadrowej (118 nauczycieli akademickich, w tym 26 z tytułem profesora i 21 ze stopniem doktora habilitowanego) oraz współpracy z innymi wydziałami Uczelni, głównie Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Inżynierii Produkcji oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, a także dzięki rozbudowanej, dość klarownej strukturze organizacyjnej, obejmującej 11 jednostek organizacyjnych, w tym 2 instytuty i 9 katedr.

Podkreślenia wymaga fakt, iż Uczelnia i Wydział stale rozwijają się pod względem oferty dydaktycznej, obszarów wiedzy, dziedzin i dyscyplin naukowych oraz infrastruktury i wyposażenia laboratoriów. W XXI wieku oddano do użytku m.in.: budynek dydaktyczny AGRO-II, Centrum Kongresowe, wiwarium, siedzibę Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, Centrum Sportowo-Rekreacyjne, nowoczesną Bibliotekę Główną, Regionalne Centrum Informatyczne, budynki dla Wydziału Inżynierii Produkcji oraz Medycyny Weterynaryjnej oraz doposażono jednostki w najnowszą aparaturę wykorzystywaną do badań naukowych i w procesie kształcenia studentów.

Oceniany kierunek studiów „agrobiznes” należy do najmłodszych prowadzonych na Wydziale Agrobiainżynierii. Realizowany jest od roku akademickiego 2013/2014 na mocy Uchwały nr 27/2012/2013 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2013 r., zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, tylko w formie stacjonarnej. Zgodnie z raportem samooceny przedłożonym przez Jednostkę prowadzącą wizytowany kierunek są to studia o profilu ogólnoakademickim, o charakterze przyrodniczo-technicznym i ekonomicznym. Powołanie nowego kierunku studiów było poprzedzone długoletnią realizacją specjalności „agrobiznes” w ramach kierunku studiów „rolnictwo”. Praktyka przeradzania się specjalności w kierunek studiów jest sprawdzoną, także na innych uczelniach, drogą poszerzania oferty dydaktycznej, zgodnie z potrzebami otoczenia gospodarczego i aspiracjami studiujących. Stała się możliwa także dzięki rozwojowi kadry z zakresu nauk ekonomicznych oraz specjalności ekonomiki i organizacji rolnictwa w ramach nauk rolniczych, skupionej głównie w dwóch jednostkach organizacyjnych Wydziału: Katedry Ekonomii i Agrobiznesu oraz Katedry Zarządzania i Marketingu. Oceniany kierunek studiów cieszy się umiarkowaną popularnością, co wynika najprawdopodobniej z szerokiej oferty kształcenia Uniwersytetu i Wydziału. Studiuje na nim aktualnie 120 osób na pięciu rocznikach. Pierwszych 25 absolwentów studiów I stopnia uzyskało stopnie zawodowe inżyniera w 2017 roku, z kolei dyplomy magistra inżyniera, począwszy od 2015 roku, odebrały 43 osoby.

Koncepcja kształcenia na kierunku „agrobiznes”, prowadzonym przez Wydział Agrobiainżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie jest dokładnie przemyślana, dobrze opisana i realizowana, a jego utworzenie jako odrębnego kierunku kształcenia było w pełni uzasadnione. Ogólnie rzecz biorąc wynikało ono z przeobrażeń zachodzących w krajowym i regionalnym rolnictwie, polegających na powstawaniu coraz większej liczby towarowych gospodarstw o charakterze przedsiębiorstw rolniczych, wymagających kompetentnych menedżerów, łączących wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu technologii produkcji rolniczych oraz z zakresu nauk ekonomicznych, dotyczących zwłaszcza zarządzania produkcją, kadrami, finansami, zarządzania strategicznego, marketingu oraz rachunku ekonomicznego przedsiębiorstw rolniczych i firm otoczenia rolniczego. Na tej podstawie określono cele kształcenia i sylwetkę absolwenta posiadającego wiedzę i umiejętności niezbędne do samodzielnego prowadzenia działalności gospodarczej w podmiotach sfery agrobiznesu, w pełni przygotowanego do podjęcia pracy w tej sferze na stanowiskach kierowniczych oraz w firmach doradczych, w samorządach terytorialnych, w administracji państwowej, w firmach usługowych agrobiznesu, bankowości, a także w firmach obrotu produktami żywnościowymi i środkami produkcji.

Koncepcja kształcenia na kierunku „agrobiznes” jest zgodna ze strategią rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2013-2020, przyjętą uchwałą nr 40/2012/2013 Senatu.

Zgodnie ze strategią, najważniejszym kierunkiem działalności Uczelni jest kształcenie, prowadzenie badań naukowych i współpracy z otoczeniem gospodarczym w zakresie technik, technologii i organizacji wytwarzania żywności. Koncepcja kształcenia wpisuje się także w pełni w cele sprecyzowane w strategii rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii (Uchwała nr 3/05/13 Rady Wydziału z dnia 22 maja 2013 r.), spośród których można wymienić kształcenie wysokokwalifikowanych kadr dla sektora żywnościowego, gospodarki i administracji publicznej, stałe doskonalenie programów nauczania poprzez ich dostosowywanie do potrzeb społeczno-gospodarczych oraz prowadzenie wieloaspektowych i interdyscyplinarnych badań naukowych na najwyższym poziomie w obszarach zgodnych z kierunkami kształcenia. Zgodność koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku agrobiznes ze strategią rozwoju Uczelni i Wydziału wynika z całkowitej zgodności celów kształcenia i oczekiwanej sylwetki absolwenta z głównymi celami i merytorycznymi kierunkami działalności dydaktycznej Uczelni i Wydziału. Opracowując koncepcję kształcenia na kierunku „agrobiznes”, wzorowano się na ramach kwalifikacji opracowanych w Texas A&M University, The University of Queensland. Wykorzystano także zdobyte doświadczenia wiedzę i umiejętności nauczycieli akademickich, także w ramach współpracy międzynarodowej kadry dydaktycznej kierunku „agrobiznes” z jednostkami zagranicznymi. Jak wykazano, taką udokumentowaną stażami, wyjazdami, projektami i publikacjami współpracę prowadzi 14 pracowników, stanowiących obsadę kadrową zajęć.

Przyjęta koncepcja kształcenia na obu poziomach kształcenia powstała w ramach współpracy z interesariuszami, wewnętrznymi i zewnętrznymi i jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. W tym zakresie dąży się do powiązania działalności dydaktycznej i naukowej z potrzebami województwa lubelskiego i regionów sąsiednich. O zaawansowanej współpracy z interesariuszami świadczy lista kilkudziesięciu podmiotów zewnętrznych, w tym przede wszystkim gospodarczych, z którymi stale współpracuje 18 nauczycieli akademickich, stanowiących kadrę dydaktyczną kierunku „agrobiznes”. Ponadto, przy realizacji kierunku studiów Wydział współpracuje z 230 organizacjami, w tym z bankami i instytucjami finansowymi, biurami rachunkowo-podatkowymi, przedsiębiorstwami usługowymi, handlowymi i produkcyjnymi, urzędami gmin, urzędami skarbowymi, instytucjami publicznymi i innymi.

Koncepcję kształcenia na kierunku „agrobiznes” można uznać za oryginalną i nowatorską, odpowiadającą oczekiwaniom zmieniającego się rynku pracy, na którym specjaliści łączący wiedzę i umiejętności menedżerskie z wiedzą technologiczną dotyczącą produkcji rolniczej powinni być szczególnie potrzebni i poszukiwani. W planach rozwoju koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku agrobiznes uwzględniony jest postęp w badaniach naukowych w dziedzinie nauk rolniczych i dziedzinie nauk ekonomicznych oraz w dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi. Bierze się również pod uwagę umiędzynarodowienie procesu kształcenia (patrz kryterium 6).

1.2. Badania naukowe w dziedzinach nauki związanych z kierunkiem studiów

Wydział Agrobioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego jako jednostka naukowa posiadająca pełne uprawnienia akademickie prowadzi szerokie badania naukowe w obszarach wiedzy, dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, związanych z prowadzonymi kierunkami

kształcenia. Bezpośrednim efektem tych badań jest permanentny awans naukowy i zawodowy kadry, zarówno w dyscyplinach, w zakresie których Wydział posiada uprawnienia akademickie, jak i w dyscyplinach (zwłaszcza nauk ekonomicznych), co do których istnieje konieczność uzyskiwania stopni i tytułów naukowych poza macierzystą Uczelnią, w uprawnionych jednostkach. W najnowszej ocenie parametrycznej jednostek naukowych Wydział uzyskał kategorię naukową B, przy wysokiej liczbie $N = 124,19$ i wskaźniku kryterium 1 – 62,18.

Na Wydziale Agrobioinżynierii pracuje 118 nauczycieli akademickich, w tym 26 z tytułem profesora oraz 21 ze stopniem doktora habilitowanego. Wydział Agrobioinżynierii składa się z 11 jednostek organizacyjnych, w tym 2 Instytutów (Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin oraz Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska), 9 Katedr (Chemii Rolnej i Środowiskowej; Ekonomii i Agrobiznesu; Herbologii i Technik Uprawy Roślin; Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu; Mikrobiologii Środowiskowej; Roślin Przemysłowych i Leczniczych; Technologii Produkcji Roślinnej i Towaroznawstwa; Turystyki i Rekreacji; Zarządzania i Marketingu) oraz kilku pracowni i zakładów będących w składzie poszczególnych katedr lub instytutów. Większość jednostek realizuje badania i dydaktykę na kierunku „agrobiznes” powiązaną z szeroko pojętym rolnictwem i agrobiznesem a dominują w tym zwłaszcza Katedra Ekonomii i Agrobiznesu oraz Katedra Zarządzania i Marketingu. Ponadto, kilka modułów zajęć na kierunku „agrobiznes” realizują pracownicy z Wydziałów: Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki; Inżynierii Produkcji oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.

Informacje o charakterze i efektach badań naukowych Wydziału Agrobioinżynierii, w tym jednostek uczestniczących w procesie kształcenia na kierunku „agrobiznes” można znaleźć nie tylko w raporcie samooceny jednostki, zawierającym m.in. szczegółowy wykaz tematów badawczych, prowadzonych po roku 2010, ale również na stronach internetowych Uczelni i pośrednio – dzięki lekturze wybranych publikacji naukowych.

Na Wydziale dominują badania w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedzinie nauk rolniczych, a spośród dyscyplin w obrębie agronomii oraz ochrony i kształtowania środowiska, a w mniejszym stopniu – inżynierii rolniczej, ogrodnictwa, technologii żywności i żywienia oraz biotechnologii. Do większości z tych dyscyplin (oprócz biotechnologii i inżynierii rolniczej) odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku. Badania te obejmują m.in. zagadnienia doskonalenia technologii uprawy, efektywności produkcji i jakości surowca różnych gatunków roślin rolniczych, przemysłowych, energetycznych, zielarskich i pastewnych, oceny wpływu i skutków nawożenia oraz jego efektywności, kształtowania jakości surowców roślinnych, toksykologii środowiska, struktury i stanu fizycznego gleb naturalnych i antropogenicznych, a także gospodarki zasobami glebowo-roślinnymi na terenach naturalnych i zdegradowanych. Prowadzone są również badania mikrobiologiczne dotyczące wpływu różnych czynników antropogenicznych na aktywność mikrobiologiczną gleby, wykorzystania aktywności mikrobiologicznej w monitorowaniu zmian zachodzących w środowisku glebowym oraz oceny różnorodności populacji mikroorganizmów i ich aktywności biochemicznej. Badania dotyczą także gospodarki łąkowo-pastwiskowej, ochrony wybranych siedlisk Natura 2000, ochrony zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich oraz genetyki i hodowli roślin.

Znaczna część badań prowadzonych w Jednostce dotyczy obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych oraz dyscyplin naukowych: ekonomia, nauki o zarządzaniu oraz towaroznawstwo. Badania te prowadzone są głównie w Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu oraz Katedrze Zarządzania i Marketingu i dotyczą m.in. oceny społeczno-ekonomicznych czynników rozwoju agrobiznesu w skali krajowej oraz regionalnej, konkurencyjności biogospodarki, oceny rozwoju przedsiębiorstw i producentów rolnych w oparciu o zasady: przedsiębiorczości, efektywności i rentowności. Badania odnoszą się również do zagadnień związanych z rozwojem zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i w skali krajowej, ze szczególnym uwzględnieniem wdrażania zasad gospodarki niskoemisyjnej oraz upowszechniania odnawialnych źródeł energii w ramach zarządzania jednostkami samorządu terytorialnego. Od 2014 r. w Katedrze Zarządzania i Marketingu realizowany jest temat badawczy „Znaczenie zarządzania i marketingu w kształtowaniu relacji rynkowych przez organizacje w biogospodarce”. Celem tych badań jest określenie znaczenia zarządzania i marketingu w kształtowaniu relacji rynkowych przez różnego rodzaju organizacje oraz wskazanie propozycji rozwiązań usprawniających te relacje. W ramach tematu głównego realizowanych jest szereg zadań, dotyczących m.in. zróżnicowania poziomu rozwoju rolnictwa w krajach członkowskich UE, efektywności technicznej rolnictwa w krajach UE, znaczenia wiedzy w kształtowaniu zmian produktywności rolnictwa w krajach UE, oczekiwań polskich nabywców finalnych wobec opakowań produktów mleczarskich oraz wpływ wybranych czynników demograficznych na oczekiwania konsumentów wobec tych opakowań, postaw i zachowań konsumentów względem różnych rodzajów produktów (żywnościowych, ekologicznych, bankowych) z perspektywy kształtowania właściwych relacji rynkowych pomiędzy klientami a oferentami, miejsc zakupu produktów oraz postrzegania wybranych kryteriów ich innowacyjności, funkcjonowania wybranych ogniw łańcucha żywnościowego (rolnictwa, przemysłu spożywczego i handlu żywnością) w Polsce w kontekście rozwoju biogospodarki i wyzwań stojących przed samorządami lokalnymi w Polsce. W ramach badań naukowych służących rozwojowi młodych naukowców realizowane były w ostatnich latach następujące zadania badawcze: innowacyjność produktów spożywczych a zachowania zakupowe konsumentów, zarządzanie jakością marketingową a budowanie społeczności prosumentów, zewnętrzny wizerunek banku jako pracodawcy a lojalność klientów wobec niego oraz analiza procesów sourcingowych w Polsce.

Kompleksowość, różnorodność i aktualność problematyki badań naukowych prowadzonych w jednostce, dotyczących dziedziny nauk rolniczych oraz dziedziny nauk ekonomicznych, zapewnia możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku agrobiznes i realizacji programu studiów, a zwłaszcza efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej.

Pracownicy stanowiący minimum kadrowe i prowadzący zajęcia na kierunku „agrobiznes” prowadzą badania naukowe w ramach działalności statutowej oraz projektów badawczych finansowanych przez NCBiR, NCN, Urząd Marszałkowski w Lublinie, Polską Agencję Inwestycji i Handlu (w ramach umowy z Ministerstwem Rozwoju), Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prowadzona działalność naukowo-badawcza ma ścisły związek z rozwojem naukowym kadry i przygotowywaniem specjalistów w zakresie kierunku „agrobiznes”. Wyniki badań są wykorzystywane w pracach i postępowaniach awansowych, publikowane w

czasopismach naukowych krajowych i zagranicznych, prezentowane na licznych krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Stanowią również wartościowy materiał dydaktyczny wykorzystywany między innymi na kierunku studiów „agrobiznes”.

Rezultaty prowadzonych w Jednostce badań naukowych były wykorzystane do opracowania efektów kształcenia na kierunku „agrobiznes”. Prowadzone w poszczególnych jednostkach badania naukowe mają bezpośrednie przełożenie na treści kształcenia na ocenianym kierunku. Wyniki badań są wykorzystywane w procesie doskonalenia treści kształcenia poszczególnych przedmiotów. W badaniach uczestniczą najbardziej aktywni studenci w ramach prac kół naukowych funkcjonujących na Wydziale. Studenci są włączani do prac badawczych poszczególnych jednostek organizacyjnych Wydziału Agrobioinżynierii, zarówno w ramach projektów badawczych, jak i badań wskazywanych przez interesariuszy zewnętrznych. Prowadzenie i wyniki badań stanowią zwykle podstawę wykonania pracy dyplomowej. W ramach badań naukowych prowadzona jest szeroka współpraca międzynarodowa, m.in. z Knowledge Globalization Institute, Lexington: Hesburgh Libraries USA, z University of Notre Dame w Indianie (USA), z Lwowskim Państwowym Uniwersytetem Rolniczym w Dublanach, Narodowym Uniwersytetem Leśno-Technicznym we Lwowie, Uniwersytetem St. Gallen w Szwajcarii oraz szeregiem innych ośrodków. Współpraca ta dotyczy również doskonalenia koncepcji i realizacji kształcenia na kierunku „agrobiznes”.

1.3. Efekty kształcenia

Kierunkowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów „agrobiznes” zostały przyjęte Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 27/2012/2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. i do czasu wizytacji zespołu oceniającego PKA nie były modyfikowane ani ich sformułowania, ani też odniesienia. Według stanu w trakcie wizytacji, efekty kształcenia w 100% odniesiono do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauk rolniczych i dyscypliny naukowej agronomii. W efekcie rozmów przeprowadzonych podczas wizytacji przez ZO PKA z władzami Jednostki i Uczelni, Rada Wydziału Agrobioinżynierii w dniu 18 grudnia 2017 roku podjęła uchwałę nr 1/12/17 w sprawie zmiany obszarów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku „agrobiznes”. Uchwała nr 21/2017-2018 Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2018 r. usankcjonowała przypisanie ocenianego kierunku – obok obszaru nauk rolniczych, dziedziny nauk rolniczych, dyscypliny agronomii, również do następujących dyscyplin: ogrodnictwo, ochrona i kształtowanie środowiska, technologia żywności i żywienia; oraz w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinach: ekonomia i nauki o zarządzaniu. Wykorzystano w tym zakresie przepis zawarty w § 6 ust. 5, pkt 2a Rozporządzenia MNiSzW w sprawie warunków prowadzenia studiów, pozwalający na dokonywanie zmian w programie kształcenia koniecznych do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Po korekcie, Rada Wydziału wniosła o przyporządkowanie kierunku agrobiznes do dwóch obszarów kształcenia, tj. do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, do którego przypisano na studiach I stopnia 53,2% ECTS i na studiach II stopnia 55% ECTS, oraz do obszaru nauk społecznych, do którego przypisano na studiach I stopnia 46,8% ECTS i na studiach II stopnia 45% ECTS wskazując w ramach tych obszarów odpowiednio: dziedzinę nauk rolniczych i cztery dyscypliny naukowe

tej dziedziny: agronomia, ochrona i kształtowanie środowiska, ogrodnictwo, technologia żywności i żywienia oraz dziedzinę nauk ekonomicznych i w jej ramach trzy dyscypliny naukowe: ekonomia, nauki o zarządzaniu i towaroznawstwo. W Uchwale Senatu w obszarze nauk społecznych uwzględniono efekty kształcenia w dwóch dyscyplinach: w ekonomii i w naukach o zarządzaniu, z pominięciem towaroznawstwa.

Uwagi zespołu oceniającego PKA wynikały z ewidentnego, międzyobszarowego charakteru studiów na kierunku „agrobiznes”, co władze Jednostki stwierdziły już w raporcie samooceny i w licznych materiałach informacyjno-promocyjnych podających kierunek jako „przyrodniczo-techniczny i ekonomiczny” oraz charakteryzując sylwetkę absolwenta tego kierunku jako uzyskującego wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych, inżynieryjno-technicznych i ekonomicznych, niezbędną do podejmowania zadań o charakterze multidyscyplinarnym i rozwiązywania problemów technicznych i ekonomicznych w agrobiznesie. Brak wcześniejszego odniesienia kierunkowych efektów kształcenia także do obszaru nauk społecznych i dziedziny nauk ekonomicznych, spowodował również spore problemy formalne podczas wizytacji, związane m.in. z uznaniem zgłoszonych przez Jednostkę do minimum kadrowego nauczycieli posiadających stopnie naukowe w dyscyplinach ekonomicznych.

Efekty kształcenia na wizytowanym kierunku do czasu wizytacji ZO PKA odnosiły się do jednego tylko obszaru wiedzy – nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dyscyplina: agronomia, zgodnie z uchwałą powołującą wizytowany kierunek. Obecnie kierunkowe efekty kształcenia uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego i drugiego stopnia określone w Ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r., poz. 64) dla kwalifikacji na poziomie 6 oraz 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności (w tym badawczych) i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, w działalności badawczej oraz w dalszej edukacji. Wynika to wprost z treści tych efektów. Ponadto, kierunkowe efekty kształcenia są adekwatne do nakreślonej sylwetki absolwenta, uzasadniają utworzone w programie kształcenia moduły, są formalnie odniesione do obszarowych efektów kształcenia w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz do obszaru nauk społecznych.

Dla studiów pierwszego stopnia sformułowano ogółem 15 efektów w zakresie wiedzy, 10 efektów w zakresie umiejętności oraz 4 w zakresie kompetencji społecznych. Ich osiągnięcie pozwala na zdobycie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, dotyczących biologicznych i środowiskowych podstaw rolnictwa, szczegółowych technologii produkcji rolniczej oraz przetwórstwa surowców, znajomości właściwości towarów i metod ich badania, zasad, regulacji i czynników determinujących rozwój agrobiznesu oraz wpływających na konkurencyjność gospodarczą, zarządzania i jego roli w funkcjonowaniu przedsiębiorstw agrobiznesu. Dla studiów drugiego stopnia kierunku „agrobiznes” sformułowano 10 efektów z zakresu wiedzy, 7 w zakresie umiejętności oraz 4 dotyczące kompetencji społecznych. Ich osiągnięcie pozwala na zdobycie pogłębionej i zawansowanej wiedzy i umiejętności w odniesieniu do studiów I stopnia, a ponadto wiedzy i umiejętności z zakresu wpływu gospodarki na przekształcenia środowiska przyrodniczego, poznania założeń zrównoważonego rozwoju, rodzajów i relacji między strukturami i instytucjami społecznymi, modelowania procesów gospodarczych, konkurencyjności regionów, funkcji obszarów wiejskich oraz determinantów rozwoju agrobiznesu.

Efekty są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji oraz dalszego doskonalenia i dobrze korespondują z badaniami naukowymi prowadzonymi w lubelskim Uniwersytecie Przyrodniczym i na Wydziale Agrobiotechnologii. W zbiorze efektów kształcenia uwzględniono efekty pozwalające na osiągnięcie znajomości języka obcego na poziomie B2 w zakresie dziedzin i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku (AB_U10 na studiach I stopnia oraz pogłębioną znajomość tego języka na poziomie B2+ (AB_U04 na studiach II stopnia). Ponadto, jak to wykazano w tabeli pokrycia efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, efekty kształcenia w pełni umożliwiają ich uzyskanie. Do poszczególnych efektów związanych z tytułem zawodowym inżyniera w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odniesiono minimum 2 efekty kierunkowe. Uwzględniono wszystkie efekty prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich (6 w zakresie wiedzy i 8 w zakresie umiejętności).

Powszechnie dostępne są tzw. skrócone opisy modułów kształcenia, które zawierają cel modułu, nie zawierają natomiast modułowych efektów kształcenia, a tym samym odniesień efektów modułowych do efektów kierunkowych. Szczegółowe efekty sporządzono dla każdego modułu kształcenia i ujęto w tzw. rozszerzonych opisach modułu kształcenia, które udostępniono zespołowi oceniającemu podczas wizytacji. Z oceny treści zawartych w udostępnionych sylabusach wynika, że dla każdego modułu w sposób zrozumiały sformułowano efekty w zakresie wiedzy (co najmniej 2), umiejętności (co najmniej 2) i kompetencji społecznych (co najmniej 1). Efekty te odniesiono do efektów kierunkowych, określając również w 3-stopniowej skali stopień ich pokrycia. Ponadto podano sposoby weryfikacji oraz formy dokumentowania osiągniętych efektów kształcenia. Wykazano spójność modułowych efektów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia dla ocenianego kierunku „agrobiznes” oraz spójność i czytelność całego systemu formułowania, osiągania, weryfikowania poszczególnych grup efektów. Spójność modułowych efektów kształcenia wynika z ich pełnej zgodności z efektami kierunkowymi. Dotyczy to również praktyk zawodowych. Dzięki osiągnięciu efektów modułowych, wszystkie efekty kierunkowe są możliwe do osiągnięcia. Dzięki czytelnemu, wszechstronnemu pod względem form, systemowi oceny postępów nabywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów, istnieje realna możliwość sprawdzania stopnia osiągnięcia efektów modułowych, a zatem i kierunkowych przez studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku „agrobiznes” jest w pełni zgodna ze strategią rozwoju UP w Lublinie na lata 2013-2020 oraz wpisuje się w cele sprecyzowane w strategii rozwoju Wydziału Agrobiotechnologii. Koncepcja kształcenia jest podporządkowana uzyskaniu przez absolwentów kwalifikacji dostosowanych do wymogów Polskiej Ramy Kwalifikacji. W koncepcji kształcenia uwzględniono wzorce międzynarodowe, sugestie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Koncepcję kształcenia na kierunku „agrobiznes” można uznać za oryginalną i nowatorską. Wydział Agrobiotechnologii prowadzi szerokie badania naukowe w zakresie obszarów wiedzy, odpowiadających obszarom kształcenia, do których kierunek jest obecnie przyporządkowany,

w dziedzinach nauk rolniczych i ekonomicznych oraz dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

Efekty kształcenia sformułowane dla ocenianego kierunku studiów „agrobiznes” opisują poziom i profil kwalifikacji, do której prowadzi program kształcenia. Ich zakres merytoryczny jest w pełni powiązany z obszarami wiedzy, dziedzinami nauki oraz dyscyplinami naukowymi, które są podstawą koncepcji kształcenia na tym kierunku oraz z badaniami realizowanymi w jednostce. Są one spójne z opisem efektów obszarowych z obszarów nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz obszaru nauk społecznych, a także sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na ich weryfikację. Uwzględniają zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy oraz umiejętności badawczych, znajomości języka obcego, a także kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji. Umożliwiają także nabycie kompetencji inżynierskich.

Do słabych stron należy zaliczyć braki formalne w dokumentacji kierunku studiów, polegające na stwierdzonym podczas wizytacji braku odniesienia efektów kształcenia do obszaru nauk społecznych i dyscyplin naukowych z dziedziny nauk ekonomicznych. W celu zapewnienia spójności realizowanego programu studiów konieczne jest dostosowanie całości dokumentacji wizytowanego kierunku do wprowadzanych przez Wydział zmian obszarów kształcenia.

Dobre praktyki

Organizacja konferencji („Dni Kierunku”) poświęconej doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku „agrobiznes”, z udziałem pracowników, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych (15.11.2017).

Zalecenia

Skorygowanie dokumentacji ocenianego kierunku zgodnie z Uchwałą Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 21/2017-2018 z dnia 26 stycznia 2018 w sprawie zmiany obszarów kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia kierunku „agrobiznes”.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1. Program i plan studiów – dobór treści i metod kształcenia

Program i plan studiów kierunku „agrobiznes” został przez jednostkę dobrze przygotowany i czytelnie opisany, zarówno w raporcie samooceny, jak i umieszczonych na stronach internetowych Wydziału Agrobioinżynierii kartach kierunku. Karty te zawierają kompleksową informację o kierunku studiów, w tym poszerzoną sylwetkę absolwenta, szczegółowy plan studiów i sylabusy poszczególnych modułów kształcenia (w wersji uproszczonej). Pod względem formalnym program i plan studiów jest rozwiązaniem przygotowanym standardowo w oparciu o przepisy prawa zawarte w § 4. Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów. W szczególności program studiów dla kierunku „agrobiznes” prowadzonego przez Wydział

Agrobioinżynierii UP w Lublinie, prowadzonych na I i II stopniu kształcenia o profilu ogólnoakademickim, określa:

1. formę studiów (prowadzone są tylko w formie stacjonarnej),
2. liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia (zastosowano rozwiązanie standardowe - odpowiednio 7 semestrów i 210 ECTS na I stopniu oraz 3 semestry i 90 ECTS na II stopniu),
3. czytelnie przygotowane zarówno w wersji poszerzonej, jak i skróconej opisy modułów zajęć wraz z określeniem modułowych efektów kształcenia oraz treści programowych, form i metod kształcenia, a także punktów ECTS,
4. jasno określone w sylabusach sposoby weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów kształcenia,
5. czytelnie przygotowany plan studiów zawierający na studiach I stopnia 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego bez przypisania punktów ECTS,
6. zgodną z zapisami Ustawy liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów (ponad 50% - odpowiednio 106 i 46 punktów ECTS na studiach I i II stopnia),
7. liczbę punktów ECTS z zakresu obszarów nauk humanistycznych lub społecznych, która ze względu na częściowo ekonomiczny charakter studiów daleko przekracza 5 punktów ECTS,
8. wymiar, zasady i formę praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS (4 tygodnie po III roku studiów I stopnia, 5 pkt ECTS),
9. prawidłową liczbę zajęć do wyboru, którym przypisano łącznie 70 pkt ECTS na I stopniu oraz 31 pkt ECTS na studiach II stopnia, a więc w liczbie przekraczającej wymagane 30%,
10. wymagane przyporządkowanie punktów ECTS do poszczególnych obszarów kształcenia (po zmianach wprowadzonych w Uchwale Rady Wydziału Agrobioinżynierii z dnia 18 grudnia 2017 roku)
11. prawidłowo określone moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi, których wymiar przekracza wymagane 50% punktów ECTS, stanowiąc odpowiednio 65,2% i 55,5%, co wynika z charakteru akademickiego Wydziału.

Łączna liczba godzin dydaktycznych, wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, na kierunku „agrobiznes” na studiach stacjonarnych I stopnia wynosi 2200, zaś na studiach stacjonarnych II stopnia 810 (Uchwała Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie nr 27/2012/2013 z dnia 25 stycznia 2013 r.) Absolwent studiów I stopnia otrzymuje tytuł zawodowy inżyniera, natomiast absolwent studiów II stopnia uzyskuje tytuł zawodowy magistra inżyniera.

Wyodrębnienie modułów zajęć w planie studiów, ich wymiar godzinowy oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS niezbędny do osiągnięcia modułowych efektów kształcenia, a także sekwencja przedmiotów stanowi oryginalne rozwiązanie z zakresu dydaktyki akademickiej. Biorąc pod uwagę długoletnią tradycję nauczania rolniczego na poziomie wyższym, doświadczenia związane z wypromowaniem tysięcy absolwentów, a także konsultacje z przedstawicielami wielu organizacji i innych struktur związanych nie tylko z

sektorem produkcji rolniczej, ale także z przedsiębiorstwami otoczenia rolnictwa, można program i plan studiów uznać za w pełni dostosowany do aktualnych realiów rolniczych i społeczno-gospodarczych. Treści kształcenia na kierunku „agrobiznes” zawierają zarówno elementy związane z szeroko pojętym rolnictwem, jak i ekonomią. Dobór treści programowych, w tym treści związanych z badaniami naukowymi oraz przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języków obcych i praktyk zawodowych, na kierunku „agrobiznes” odpowiada zakładanej sylwetce absolwenta, jest spójny z efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy.

Program studiów I stopnia oprócz przedmiotów kształcenia ogólnego i podstawowego (język obcy do wyboru, technologie informatyczne, wychowanie fizyczne, BHP z ergonomią, matematyka z elementami statystyki, mikroekonomia) zawiera obligatoryjne moduły podstawowego i zawodowego kształcenia kierunkowego z zakresu rolnictwa dotyczące chemii rolnej, genetyki, gleboznawstwa, ogólnej uprawy roślin, agroekologii, fizjologii roślin z elementami biochemii, chowu zwierząt, technologii produkcji rolniczej, technologii przemysłu rolno-spożywczego i ekonomiki rolnictwa. W zakres kształcenia ekonomicznego, stanowiącego o tożsamości kierunku i wyraźnie odróżniającego go od kierunku studiów rolnictwo wchodzi takie moduły jak: komunikacja w biznesie, prawo gospodarcze w agrobiznesie, rachunkowość agropodsiębiorstw, funkcjonowanie rynku żywnościowego, analiza ekonomiczna w agropodsiębiorstwach, alianse strategiczne agrofirmy, łańcuchy dostaw w agrobiznesie, projektowanie przedsięwzięć gospodarczych, klastry agrobiznesowe, konkurencyjność agropodsiębiorstw.

Na studiach II stopnia treści kształcenia z zakresu nauk ekonomicznych dotyczą m.in. spółdzielczości wiejskiej, ekonometrii w agrobiznesie, zrównoważonego rozwoju, ekonomiki handlu żywnością, podsystemu agrobiznesu. Z zakresu rolnictwa program zawiera obligatoryjne moduły dotyczące systemów gospodarowania w rolnictwie, metod badań rolniczych, kształtowania środowiska, postępu biologicznego oraz mikrobiologii rolniczej. Uzupełnienie treści obligatoryjnych dla wszystkich studentów kierunku stanowią bardzo rozbudowane moduły do wyboru, obejmujące na semestrach od III do VI na studiach I stopnia aż 11 zblokowanych przedmiotów do wyboru oraz 3 przedmioty specjalizacyjne także do wyboru, a na studiach II stopnia 6 przedmiotów do wyboru na II i III semestrze (bloki A-F). Ponadto w skład programu studiów wchodzi seminaria dyplomowe na dwóch ostatnich semestrach oraz na studiach I stopnia 4 tygodniowa praktyka zawodowa.

Cele i zasady odbycia praktyki zawodowej są czytelnie i prawidłowo sformułowane. Miejsca odbywania praktyk obejmujące m.in. agencje rolnicze, banki spółdzielcze, większe gospodarstwa rolne, urzędy gminy, wydziały rolnictwa w starostwach powiatowych, jednostki administracji państwowej działające na rzecz rolnictwa, firmy doradcze, zakłady przemysłu rolno-spożywczego, firmy zajmujące się dystrybucją środków produkcji rolniczej są w pełni zgodne z koncepcją i efektami kształcenia oraz zakładaną sylwetką absolwenta kierunku agrobiznes. Organizacja praktyk, sposób dokumentowania jej przebiegu i sposób jej zaliczania są prawidłowe i szczegółowo określone w stosownym regulaminie. Spotkanie eksperta zespołu oceniającego z sprawującym nadzór nad realizacją praktyk ze strony Uczelni pracownikiem Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, potwierdziło pełną zgodność wszystkich aspektów realizacji praktycznego kształcenia z ich opisem oraz adekwatność z zakładanymi efektami kształcenia na kierunku studiów „agrobiznes”.

Całość oryginalnego programu kształcenia na kierunku „agrobiznes” cechuje kompleksowość i różnorodność treści programowych, które zapewniają możliwość osiągnięcia przez studiujących wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku. Treści programowe są spójne z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku. Dotyczy to także programu kształcenia w zakresie znajomości języka obcego oraz praktyki zawodowej. Ogólna ocena programu kształcenia jest bardzo dobra.

Formy prowadzenia zajęć dydaktycznych są zróżnicowane, trafnie dobrane, a także adekwatne do celów i efektów kształcenia. W realizacji programu studiów kierunku „agrobiznes” dominują metody aktywizujące studentów: ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne oraz seminaria, które na studiach I stopnia obejmują 1155 godzin, co stanowi 52,5% całości godzin dydaktycznych, a na studiach II stopnia 480 godzin, stanowiąc aż 59,2% zajęć. Stosowanymi formami aktywizacji jest na przykład przygotowanie prezentacji lub referatu. Z perspektywy studentów studiów stacjonarnych obecnych na spotkaniu z ZO PKA stosowane w procesie dydaktycznym metody kształcenia motywują do aktywnego udziału w procesie nauczania, którego celem jest osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Podkreślenia wymaga fakt, iż w planie studiów nie figuruje ani jeden przedmiot (poza BHP z ergonomią), który odbywałby się tylko w formie wykładowej. Ponadto realizowane na kierunku „agrobiznes” wykłady uwzględniają również elementy konwersacji ze studentami. Wydział nie realizuje dydaktyki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Stosowane metody kształcenia uwzględniają przygotowanie studentów do prowadzenia badań (studia I stopnia), w tym: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, a na studiach II stopnia umożliwiają bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów. Ponadto, wpływają one korzystnie na możliwość nabywania umiejętności praktycznych i badawczych na ćwiczeniach laboratoryjnych, polegających na m.in. wykonywaniu pomiarów, prezentowaniu wyników i wyciąganiu wniosków. Liczebność grup studenckich na kierunku „agrobiznes” zależy od formy zajęć, wynosząc w przypadku ćwiczeń audytoryjnych 30-34, a laboratoryjnych 15-17 osób. W uzasadnionych przypadkach po akceptacji prorektora ds. studenckich i dydaktyki grupy mogą być mniej liczne. Ze względu na małą liczebność roczników na studiach kierunku „agrobiznes”, problem zbyt dużej liczebności studentów na zajęciach nie występuje.

Wykorzystywane podczas zajęć materiały dydaktyczne scharakteryzowano szczegółowo w sylabusach. Nabywanie wiedzy opiera się na literaturze modułu, zarówno podstawowej, jak i uzupełniającej. Dostęp do literatury zapewnia nowoczesna biblioteka, zarówno w formie tradycyjnej, jak i elektronicznej. Do części przedmiotów pracownicy wykorzystują opracowane przez siebie podręczniki. W trakcie wykładów wykorzystuje się techniki wizualne (rzutniki, projektory, interaktywne tablice, filmy dydaktyczne). Zajęcia praktyczne uzupełniane są o wyniki badań, materiały laboratoryjne, schematy, projekty. Do zajęć wykorzystuje się wyposażenie oraz pomieszczenia pracowni w jednostkach Wydziału Agrobiotechnologii i innych Wydziałów Uniwersytetu. W nauczaniu przedmiotów inżynierskich i ekonomicznych wykorzystywane są także programy wspomagające analizy matematyczne, w szczególności statystyczne. Stosowane metody kształcenia są możliwe do wykorzystania przez studentów niepełnosprawnych.

Harmonogram zajęć na ocenianym kierunku studiów skonstruowany jest standardowo. Wynika z określonej na podstawie § 15 ust. 2 Regulaminu studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w

Lublinie organizacji roku akademickiego, obejmującego 15 tygodni zajęć w semestrze. Na poszczególnych semestrach studiów I stopnia tygodniowa liczba zajęć wynosi odpowiednio: 26, 23, 21, 21, 23, 19 i 14, a na studiach II stopnia: 23, 20, 11. Szczegółowe, tygodniowe rozkłady zajęć nie budzą zastrzeżeń. Zajęcia są tak układane, aby studenci nie byli zmuszeni przemieszczać się między odległymi od siebie budynkami. Można zatem stwierdzić, że występuje zgodność harmonogramu zajęć dydaktycznych z zasadami higieny procesu nauczania.

Indywidualizację kształcenia studentów na kierunku studiów „agrobiznes” zapewnia możliwość realizacji indywidualnego programu studiów, w tym także planu studiów lub indywidualnej organizacji zajęć, określonych w Regulaminie Studiów UP w Lublinie. Dotyczy to studentów szczególnie uzdolnionych, studentów z niepełnosprawnością oraz innych przypadków, określonych w regulaminie studiów. W roku akademickim 2016/2017 z indywidualnej organizacji studiów korzystało 3 studentów na studiach I stopnia, nie było natomiast osób studiujących według indywidualnego planu i programu studiów.

Indywidualizację procesu kształcenia zapewnia również możliwość wyboru przedmiotów w ramach bloków przedmiotowych w ilości powyżej 30% ogólnej liczby godzin objętych programem kształcenia oraz na I stopniu możliwość wyboru jednej z dwóch specjalizacji: Menedżer w agrobiznesie i Doradztwo w agrobiznesie. Specjalizacja jest realizowana głównie na VI semestrze studiów na podstawie wyboru 3 spośród 6 przedmiotów do wyboru według odrębnych zestawów dla każdej specjalizacji. Ponadto, działające w ramach Wydziału Agrobioinżynierii koła naukowe rachunkowości i finansów, ekonomii i agronomów stwarzają studentom możliwości prowadzenia badań oraz poszerzania wiedzy i zainteresowań związanych z kierunkiem studiów. W trakcie spotkań sekcji kół naukowych studenci mogą uczestniczyć w warsztatach i spotkaniach z gośćmi z otoczenia społeczno-gospodarczego. Szczególnie zaangażowani i zainteresowani studenci są włączani do prac badawczych w ramach podpisanych porozumień. Studenci angażują się także do prac związanych z organizacją konferencji naukowych. Podsumowując, można stwierdzić, że zarówno program, jak i plan studiów na kierunku agrobiznes zostały skonstruowane zgodnie zarówno z koncepcją kształcenia, jak również z zasadami higieny pracy dydaktycznej.

Obecni na spotkaniu z ZO PKA studenci kierunku *agrobiznes* pozytywnie wypowiedzieli się w przedmiocie programu i planu studiów. W ich opinii dobór metod kształcenia jest odpowiednio dostosowany do przekazywanych treści. Podkreślili jednak chęć realizowania większej liczby zajęć terenowych z wykorzystaniem ośrodka w Felinie. W opinii ZO PKA prowadzący zajęcia motywują studentów do prowadzenia badań naukowych. Efektem tych działań są publikacje w monografiach pokonferencyjnych, w których studenci występują jako współautorzy lub samodzielni autorzy.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie wypowiedzieli się o realizowanym planie zajęć. Ich opinia jest wynikiem odpowiedniej liczby godzin oraz przerw regeneracyjnych. Ułożenie planu zajęć sprzyja utrzymaniu higieny umysłu w procesie kształcenia. Dodatkowo wpływ na to mają stosunkowo małe, kilkunastoosobowe grupy dziekańskie.

2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

System sprawdzania i oceniania osiągnięć studentów kierunku „agrobiznes” można uznać za tradycyjny. Obejmuje on wymagania wstępne, prace etapowe, w tym zaliczenia lub egzaminy

kończące moduł, zaliczenie praktyki (na studiach I stopnia), wykonanie i ocenę pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy oraz system monitorowania losów absolwentów. Ten tradycyjny, akademicki system sprawdzania wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów – wzbogacony o nowe elementy - wspomagany jest przez szereg regulaminów, procedur i załączników do tych procedur, które są powszechnie dostępne i szczegółowo regulują niemal każdy aspekt procesu osiągania zakładanych efektów kształcenia. Można nawet odnieść wrażenie, że w niektórych przypadkach względy formalne tego procesu są tak szczegółowe, konkretne, mierzalne i transparentne, że dominują nad sprawami merytorycznymi i tym, co najważniejsze w procesie kształcenia na poziomie wyższym – wykształceniu kompetentnego w zakresie planowanej do uzyskania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych absolwenta, gotowego na podjęcie różnorodnych zadań i działań gospodarczych, edukacyjnych, administracyjnych i społecznych na rynku pracy.

Mimo tych uwag, organizację procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia, w tym prawidłowość określenia czasu przeznaczonego na sprawdzanie i ocenę oraz przestrzeganie zasad higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia, należy ocenić pozytywnie. Dotyczy to w szczególności sesji egzaminacyjnych.

Wymagania wstępne sprowadzają się do określenia w szczegółowych opisach modułów kształcenia przedmiotów, które student powinien zaliczyć przed przystąpieniem do realizacji modułu. Na podstawie analizy modułów nie do końca można uznać taki sposób za w pełni odzwierciedlający rzeczywistość, bowiem np. student przystępujący do studiowania modułu chemia rolna (semestr I) powinien według informacji umieszczonej w sylabusie ukończyć chemię, biochemię, fizjologię roślin, gleboznawstwo i mikrobiologię rolniczą. Tymczasem chemii w ogóle nie ma w programie studiów, a pozostałe przedmioty występują w planie studiów na wyższych semestrach. Nie jest to niestety przykład odosobniony. W odniesieniu do przedmiotów, które występują na I i II semestrze studiów lepiej byłoby podać, jeśli już trzeba, zagadnienia wstępne z zakresu szkoły średniej, a w przypadku przedmiotów na wyższych semestrach, uwzględniać sekwencję modułów. Zespół oceniający jest zadania, że przedmiot chemia rolna powinien być przeniesiony z I na III semestr studiów, natomiast przedmiot fizjologia roślin z elementami biochemii – z semestru III na I.

Prace etapowe w systemie oceny osiągania efektów kształcenia są zgodnie z aktualnymi trendami, różnorodne i obejmują głównie prace pisemne o charakterze testowym i opisowym, wykonanie zadań projektowych, w niektórych przypadkach także ich prezentację, ocenę wykonania ćwiczeń oraz przygotowanych referatów. Dokonana analiza wybranych prac etapowych (zał. 3/I) wykazała poprawność formy prac etapowych, zgodności tematyki prac z sylabusem danego przedmiotu, doboru metod weryfikacji efektów kształcenia oraz zasadności wystawionych ocen. Prace etapowe, oprócz cząstkowych prac i kolokwii, obejmują także zaliczenie lub egzamin z całego modułu. System ten jest dość zróżnicowany, w zależności od modułu, dobrze opisany w sylabusach i podawany studentom do wiadomości na pierwszych zajęciach. Kryteria oceny są również podawane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Dokumentacja związana z oceną modułowych efektów kształcenia jest przechowywana przez osoby odpowiedzialne za moduł przez 1 rok. Ogólnie na 40 przedmiotów umieszczonych w planie studiów I stopnia (bez seminariów i praktyki) 22 kończą się egzaminem, na II stopniu egzaminem kończy się 9 modułów na 17. Z analizy wybranych sylabusów wynika, że jest to najczęściej egzamin pisemny.

Zaliczenie praktyki zawodowej odbywa się na egzaminie ustnym. Do jej zaliczenia może przystąpić student, który zrealizował praktykę w pełnym wymiarze i aktywnie uczestniczył we wszystkich pracach wskazanych przez instytucję przyjmującą. Student przedstawia dziennik przebiegu praktyki, zawierający wyszczególnienie zajęć wraz z uwagami, obserwacjami i wnioskami. Pod uwagę bierze się również opinie instytucji przyjmującej, dotyczące poprawności wykonania zadań praktycznych przez studenta w trakcie odbywania praktyki. Zaliczenie ma charakter komisyjny. W skład komisji wchodzi minimum trzy osoby, w tym samodzielny pracowników naukowy, nauczyciel akademicki oraz pełnomocnik ds. praktyk. Ten sposób zaliczenia praktyki, sprawdzający stopień przygotowania studentów do wykonywania przyszłego zawodu, należy uznać za właściwy.

Właściwy jest także tradycyjny sposób przygotowywania i oceny prac dyplomowych na kierunku „agrobiznes”. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia proces dyplomowania rozpoczyna się realizacją na dwóch końcowych semestrach seminariów dyplomowych, na których omawia się tezy badawcze, dobór metod i procedur badawczych, prezentuje się wstępne wyniki i formułuje wnioski. Prace inżynierskie mają charakter projektowy, analityczny lub formę ekspertyzy. W ich skład wchodzi zarówno treści teoretyczne, opracowane na podstawie dostępnego piśmiennictwa, jak i część analityczno-projektowa, wykonana samodzielnie przez autora oraz prezentacja umiejętności wnioskowania. Tematyka tych prac dotyczy przede wszystkim rozwiązywania problemów szeroko pojętego rolnictwa z uwzględnieniem analizy ekonomicznej. Prace magisterskie mają charakter badawczy, pozwalający na zdobycie umiejętności sformułowania przesłanek podjęcia tematu, określania zakresu i celu pracy, posługiwania się metodami badawczymi w rozwiązywaniu hipotezy badawczej, doboru metod badawczych i statystycznych oraz ich uzasadniania, opracowywania wyników badań i przeprowadzania dyskusji, formułowania wniosków z uzyskanych wyników badań. Postępowanie takie pozwala na opanowanie zasad redagowania prac i osiągnięcie przez dyplomanta kompetencji badawczych. Tematyka prac inżynierskich i magisterskich często konsultowana jest z interesariuszami zewnętrznymi w celu rozwiązywania problemów otoczenia społeczno-gospodarczego. Ocena wybranych prac dyplomowych (zał. 3/II) w większości przypadków, choć nie w każdym, potwierdziła zgodność tematyki prac dyplomowych ze studiowanym kierunkiem „agrobiznes” oraz charakter adekwatny do rodzaju pracy – inżynierskiej lub magisterskiej. W większości przypadków zasadne były także oceny wystawiane przez recenzenta i promotora, na podstawie szczegółowego i z reguły rzetelnie wypełnianego formularza recenzji, obejmującego aspekty merytoryczne i formalne. Przegląd literatury przygotowywany był na ogół na podstawie kilkudziesięciu poprawnie dobranych i aktualnych pozycji literatury i źródeł internetowych.

Kończącą formę systemu sprawdzania skuteczności osiągnięcia efektów kształcenia stanowi egzamin dyplomowy inżynierski lub magisterski, który na studiach ocenianego kierunku przebiega w sposób standardowy. W obu przypadkach student referuje tezy pracy dyplomowej, a następnie udziela odpowiedzi na pytania. W przypadku egzaminu dyplomowego są to w większości pytania dotyczące programu studiów, a w przypadku egzaminu magisterskiego skupiają się bardziej na zagadnieniach związanych z tematyką pracy magisterskiej.

Jednostką odpowiedzialną za monitorowanie losów absolwentów kierunku „agrobiznes” jest Biuro Karier Studenckich UP w Lublinie. Według opinii kierownictwa Wydziału opracowanej na podstawie informacji udzielanych przez interesariuszy, pracowników Wydziału i

uzyskanych w trakcie spotkań z absolwentami wynika, że opracowane efekty kształcenia są przydatne na rynku pracy i pozwalają absolwentom znaleźć zatrudnienie zgodnie ze zdobytym wykształceniem. Podkreślić jednak trzeba, iż mała liczba absolwentów kierunku „agrobiznes” nie pozwala jeszcze na formułowanie precyzyjnych wniosków w tym zakresie.

Reasumując można stwierdzić, że stosowany system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na kierunku „agrobiznes” jest transparentny, zapewnia rzetelność i wiarygodność wyników sprawdzania i oceniania. Umożliwia także ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Stosowane przez nauczycieli akademickich metody oceny i sprawdzania stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, do których można zaliczyć egzaminy, kolokwia, wykonane projekty z punktu widzenia studentów umożliwiają weryfikację stopnia ich osiągnięcia, a ponadto wspierają tę grupę społeczności akademickiej w procesie uczenia się. Studenci ocenianego kierunku mają pełną możliwość wglądu do swoich prac etapowych oraz egzaminów. Dostęp do tych prac mają podczas wyznaczonych przez nauczycieli akademickich konsultacji, podczas których mogą dowiedzieć się jakie błędy popełnili oraz które zagadnienia nie zostały przez nich w sposób satysfakcjonujący opanowane celem ich uzupełnienia. Wyniki egzaminów i prac zaliczeniowych są studentom przekazywane w sposób z nimi wcześniej ustalony. Opis programu studiów podzielonego na moduły dostępny jest na stronie internetowej jednostki.

W sytuacjach konfliktowych związanych ze sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia obowiązują zasady sprecyzowane w regulaminie studiów, uwzględniające zaliczenia i egzaminy komisyjne. W przypadkach zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem działają przepisy odpowiedzialności dyscyplinarnej, zarówno studentów, jak i nauczycieli akademickich.

2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Zasady rekrutacji na studia prowadzone na lubelskim Uniwersytecie Przyrodniczym, w tym na kierunek „agrobiznes” charakteryzuje pełna czytelność, a ponadto kompleksowa, uwzględniająca różne formy i aktualna informacja. Zasady te określa stosowna uchwała Senatu (w roku akademickim 2017/2018 Uchwała Senatu UP w Lublinie nr 48/2015/2016 z dnia 20 maja 2016 roku). Określone są zasady postępowania kwalifikacyjnego na studia I stopnia dla kandydatów z tzw. nową maturą, z tzw. starą maturą oraz dla laureatów i finalistów olimpiad i konkursów, którzy przyjmowani są na I rok studiów poza konkursem świadectw zgodnie z Uchwałą Senatu UP w Lublinie nr 46/2013-2014 z dnia 30 maja 2014 r. Konkurs świadectw jako forma selekcji zapewnia dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na kierunku „agrobiznes”, bowiem pod uwagę bierze się w rekrutacji język obcy oraz jeden przedmiot do wyboru spośród biologii, chemii, matematyki, fizyki i astronomii, informatyki, geografii lub WOS z dużą preferencją w ocenie konkursowej poziomu rozszerzonego matury. W regulacjach dotyczących rekrutacji na studia II stopnia dopuszcza się możliwość przyjęcia na studia absolwentów kierunku „agrobiznes” lub kierunków pokrewnych, na których osiągnięte przez kandydata efekty pokrywają minimum 60% efektów kształcenia określonych dla kierunku

„agrobiznes” I stopnia) a liczba punktów ECTS przypisana treściom zgodnym nie może być mniejsza niż 126, zgodnie z wymogami karty pokrewieństwa kierunku. Selektywność kandydatów jest jednak mocno ograniczona ze względu na dość małą ich liczbę, znacznie mniejszą od limitu przyjęć, a przede wszystkim od możliwości kształcenia przez Wydział Agrobiotechnologii. Podkreślenia wymaga fakt, że o przyjęcie na studia II stopnia mogą ubiegać się wyłącznie kandydaci z tytułem zawodowym inżyniera lub magistra inżyniera.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym Polskiej Komisji Akredytacyjnej studenci wyrazili pozytywne opinie na temat procesu rekrutacji podkreślając jego przejrzystość i transparentność. Kandydat na studia posiada dostęp do poradnika, który napisany jest w sposób przejrzysty i zrozumiały oraz do terminarza procesu rekrutacji na studia. Ponadto, znajduje się tam wykaz niezbędnych dokumentów oraz zasady rekrutacji w trybie potwierdzania efektów kształcenia. Na studia kandydaci przyjmowani są na podstawie tworzonej listy rankingowej.

Nadzór nad potwierdzeniem uzyskanych poza szkolnictwem wyższym efektów uczenia się zgodnie z procedurą obowiązującą w Uczelni sprawuje pełnomocnik dziekana ds. PEU. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na kierunku „agrobiznes” są określone są w uchwale Senatu, system ten jest szczegółowo opisany w stosownych procedurach, uwzględniających weryfikację efektów uczenia się, procedurą odwoławczą oraz maksymalną liczebność studiujących w wyniku systemu PEU (20%), jednak do tej pory na kierunku „agrobiznes” nie przeprowadzono potwierdzenia efektów uczenia się. Stosowany na Uczelni system uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym funkcjonuje na podstawie zapisów w Regulaminie Studiów UP w Lublinie. W przypadku przeniesienia z pokrewnego kierunku studiów realizowanego w UP w Lublinie lub innej uczelni student jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o kontynuowaniu lub ukończeniu studiów na innych kierunkach studiów stacjonarnych w uczelni publicznej. Dalsze postępowanie polega na stwierdzeniu zbieżności uzyskanych przez studenta efektów kształcenia z efektami określonymi w programie kształcenia wybranego kierunku i specjalności w jednostce przyjmującej wraz z przypisaniem punktów ECTS oraz wyznaczeniu modułów uzupełniających. Powyższe zasady są powszechnie dostępne, a informacja o nich wydaje się kompletna, aktualna, rzetelna i zrozumiała dla kandydatów i studentów.

Wszystkie aspekty dotyczące pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego szczegółowo reguluje licząca aż 16 stron, a z załącznikami 44 strony, procedura dyplomowania na Wydziale Agrobiotechnologii, powszechnie dostępna na stronie internetowej. Procedura ta jest zgodna z zapisami Regulaminu Studiów. Ogólnie biorąc procedura ta uwzględnia wszystkie aspekty jakościowe, w tym głównie zainteresowania studenta przy ustalaniu tematyki pracy oznaczającej dowolność wyboru jednostki, a także sprawdzenie oryginalności wszystkich bez wyjątku prac dyplomowych przy pomocy systemu „Plagiat.pl”. Sprawdzanie to prowadzono w latach akademickich 2015/16 i 2016/17 na podstawie Regulaminu korzystania z internetowego systemu antyplagiatowego, wprowadzonego zarządzeniem Rektora nr 70 z dnia 16 grudnia 2015r. W związku z nowelizacją Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z dnia 24 czerwca 2016 r., poz. 908), a zwłaszcza art. 167c.1. tej nowelizacji, Rektor UP w Lublinie anulował wprowadzony wcześniej Regulamin (Zarządzenie Rektora nr 5 z dnia 30 stycznia 2017r.). Oznacza to, że w roku akademickim 2017/18 nie jest kontrolowana oryginalność prac dyplomowych w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, a wznowienie procedury nastąpi,

zgodnie z zapisem Ustawy, po wdrożeniu przez Ministra Jednolitego Systemu Antyplagiatowego oraz zapewnieniu uczelniom nieopłatnego korzystania z tego systemu.

Czytelne i powszechnie dostępne są także zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz jego oceny, jak również ustalania ostatecznego wyniku studiów. Rozwiązania pod tym względem również można uznać za standardowe w polskim systemie szkolnictwa wyższego, zwłaszcza na uczelniach i kierunkach studiów o podobnym charakterze. Rozwiązaniem rzadziej spotykanym jest natomiast możliwość uzyskania dyplomu wyróżniającego się absolwenta UP po spełnieniu warunków zawartych w Regulaminie Studiów, czyli złożenia pracy w wyznaczonym terminie, uzyskania ocen bardzo dobrych z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego oraz uzyskania średniej ważonej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń nie niższej niż 4,7.

Zasady monitorowania i oceny progresji studentów reguluje również stosowna instrukcja wprowadzona zarządzeniem Rektora. Według danych zaprezentowanych w raporcie samooceny, terminowo ukończyło studia 59% studentów pierwszego rocznika studiów stacjonarnych, w przypadku studiów II stopnia odsetek kończących studia terminowo był znacznie wyższy i wynosił 84%. Powodem nieukończenia studiów w terminie była przede wszystkim rezygnacja ze studiów lub w mniejszym stopniu niezaliczenie I semestru z powodu słabego przygotowania studentów z matematyki na poziomie szkoły średniej, przy czym w ostatnim roku akademickim nie odnotowano skreśleń spowodowanych niezaliczeniem tego, ani też innych przedmiotów.

Reasumując można stwierdzić, iż w ramach ocenianego kierunku studiów są stosowane w oparciu o uchwały Senatu opublikowane, spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci, a także zasady dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych poza systemem studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Program i plan kształcenia dla kierunku studiów „agrobiznes” oraz formy i organizacja zajęć, a także standardowy czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia. Dobór treści programowych na kierunku „agrobiznes” jest w pełni zgodny z określonymi efektami kształcenia oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia, w tym wyniki prowadzonych w jednostce badań naukowych. Stosowane metody dydaktyczne są różnorodne z przewagą metod aktywizujących. Sprzyjają one osiągnięciu zakładanej sylwetki absolwenta, w tym w przypadku studiów pierwszego stopnia – przygotowanie do prowadzenia badań, a na studiach drugiego stopnia – udział w badaniach.

System sprawdzania i oceniania obowiązujący na kierunku studiów zapewnia kompleksowe monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Obejmuje on wymagania wstępne, różnorodne prace etapowe, w tym zaliczenia lub egzaminy kończące moduł, zaliczenie praktyki, wykonanie i ocenę pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy oraz system

monitorowania losów absolwentów. System jest przejrzysty, ale mocno sformalizowany poprzez liczne regulaminy, instrukcje i procedury.

Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie są stosowane w oparciu o uchwały Senatu opublikowane, spójne i przejrzyste zasady rekrutacji kandydatów, uwzględniające efekty kształcenia, które mają osiągnąć studenci, a także zasady zaliczania kolejnych etapów studiów, w tym dyplomowania, zasady uznawania efektów i okresów kształcenia, jak też kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym oraz zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Sporadycznie zdarzają się mankamenty dotyczące jakości sylabusów – wymagania wstępne, tematyki i charakteru niektórych prac dyplomowych, dyskusyjnych ocen pracy dyplomowej, które kierownictwo Wydziału wykorzystując system WSOJK stara się niwelować.

Dobre praktyki

- Brak

Zalecenia

- Konieczność dokonania korekty wymagań wstępnych do studiowania poszczególnych modułów, uwzględniającej rzeczywistą sekwencję przedmiotów albo w niektórych przypadkach zmiana sekwencji przedmiotów (sugerowana zamiana chemii rolnej – z semestru I na III z fizjologią roślin z elementami biochemii – z semestru III na I).
- Dalsze doskonalenie procesu dyplomowania, w szczególności tematyki prac, metodologii oraz ich inżynierskiego charakteru.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni wprowadzony został na mocy Uchwały Senatu z września 2001 r. w *sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia w Akademii Rolniczej w Lublinie*. W Uchwale tej przyjęto, iż celem Systemu jest m.in.: doskonalenie planów i programów studiów, ocena postaw w relacji student-nauczyciel oraz wyrobienie poczucia odpowiedzialności nauczycieli i studentów za jakość zajęć dydaktycznych. WSZJK był w Uczelni do 2017 r. wielokrotnie zmieniany i doskonalony. Do ostatnich zmian należy podjęta w kwietniu 2017 r. przez Senat Uniwersytetu Przyrodniczego Uchwała doskonaląca wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w Uczelni. Powyższy dokument m.in. aktualizuje strukturę Systemu, zadania wydziałowych komisji ds. oceny jakości kształcenia oraz rad programowych kierunków studiów, wzory ankiet dyplomanta oraz oceny satysfakcji studenta.

Efekty kształcenia dla kierunku „agrobiznes” przyjęte zostały przez Radę Wydziału Agrobiotechnologii, a następnie zatwierdzone w styczniu 2013 r. Uchwałą Senatu Uniwersytetu

Przyrodniczego w Lublinie. Program studiów wraz z efektami kształcenia dla kierunku projektowany był z uwzględnieniem wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Efekty kształcenia wizytowanego kierunku studiów nie były dotychczas zmieniane. Wydział pozyskuje opinie dotyczące planów studiów i programów kształcenia, a także koncepcji kształcenia na kierunku zarówno od interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli akademickich, studentów), jak i zewnętrznych (m.in. przedstawicieli firmy: Sygenta Polska Sp. z o.o., Ekogwarancja Sp z o.o., Mobilna mieszalnia pasz, Libella SP z o.o. SP. k., Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego oraz Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Grupy Azoty- Zakłady Azotowe Puławy SA). Z opinii udostępnionych w trakcie oceny wynika m.in., że program kształcenia zawiera wiele przedmiotów powiązanych z kształceniem związanym ze środowiskiem pracy dla absolwenta kierunku „agrobiznes” praktycznym, spełnia więc oczekiwania rynku pracy, który obecnie wymaga od absolwentów interdyscyplinarnej wiedzy teoretycznej, praktycznej oraz umiejętności. Zdaniem przedstawicieli otoczenia realizowana koncepcja kształcenia pozwala na dostarczenie studentom wiedzy niezbędnej do podjęcia pracy w różnych segmentach gospodarki. Absolwenci, oprócz zarządzania własnym gospodarstwem, mogą podjąć pracę w różnorodnych firmach sektora rolno-spożywczego, a także w organizacjach/ instytucjach, w których się wspiera się rozwój lokalny. Interesariusze zewnętrzni wskazywali na potrzebę kształcenia w zakresie kompetencji menedżerskich, doradztwa personalnego, doradztwa podatkowego, a także doskonalenia znajomości języków obcych, które pozwalają na większą mobilność w zakresie pracy zawodowej.

Co roku odbywają się organizowane przez Wydział Dni Kierunku – jest to konferencja poświęcona kreowaniu programu kształcenia i planu studiów. Podczas Dni Kierunku omawiane są problemy dotyczące doskonalenia jakości kształcenia m.in. sekwencji przedmiotów, zmiany liczby godzin dla niektórych modułów, zwiększenia liczby godzin ćwiczeń terenowych, a także zagadnień związanych z potrzebami rynku pracy i kreowaniu kariery zawodowej. W czasie tych spotkań następuje wymiana poglądów i opinii wszystkich grup interesariuszy (wewnętrznych, w tym kadry i studentów kierunku oraz zewnętrznych) w zakresie doskonalenia efektów kształcenia, w tym ich modyfikacji w celu dostosowania do potrzeb rynku pracy oraz sposobów ich weryfikacji. Wnioski wynikające z dyskusji są uwzględniane przez Radę programową kierunku „agrobiznes”. Do interesariuszy zewnętrznych biorących udział w Dniach Kierunku należą m.in. przedstawiciele następujących przedsiębiorstw: Ziola Polskie, Agronom Plants, Ekogwarancja Sp. z o.o., PZZ Lubella. Nauczyciele akademicki związani z kierunkiem „agrobiznes” przedstawili przykładowe informacje dotyczące funkcjonowania koła naukowego ekonomistów, omówiono też aktywność studentów w ramach tzw. kursów intensywnych, natomiast studenci uczestniczący w powyższej konferencji sugerowali, żeby podczas nauki języka obcego zwiększyć nacisk na przydatne na kierunku słownictwo specjalistyczne.

Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w kształtowaniu efektów kształcenia opiera się na działaniach realizowanych w różnych formach, polega m.in. na współorganizacji praktyk zawodowych oraz zajęć terenowych, pozyskiwaniu przez studentów materiałów do wykorzystania w ich pracach dyplomowych, a także w przygotowaniu prac dyplomowych realizowanych na potrzeby podmiotów zewnętrznych (przykładowo prace pt. *Funkcjonowanie i aktywność lokalnego banku spółdzielczego w środowisku wiejskim w opinii*

rolników, *Instrumenty marketingowe stosowane przez Spółdzielczy Bank Powiatowy w Piaskach wobec klientów zamieszkujących obszary wiejskie, Wspieranie inwestycji indywidualnych gospodarstw rolnych przez Bank Spółdzielczy*). Interesariusze zewnętrzni w ramach zainicjowanej przez Kierownika Katedry Ekonomii i Agrobiznesu współpracy z przedstawicielami programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem prowadzą wykłady specjalistyczne z następujących modułów: *Zarządzanie ryzykiem finansowym w biznesie i życiu osobistym, Narzędzia e-gospodarki, Oszczędzanie oraz inwestowanie długoterminowe, Nowy wymiar bankowości spółdzielczej, Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni*. Projekt ten ma służyć połączeniu doświadczeń dydaktycznych i naukowych z wiedzą praktyczną, co umożliwi lepsze przygotowanie studentów kierunku „agrobiznes” do praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w przyszłej pracy zawodowej.

Na Wydziale działa także Rada Interesariuszy Zewnętrznych, która m.in. opiniuje efekty kształcenia oraz współpracuje z organizacjami gospodarczymi i samorządowymi w zakresie doskonalenia programu kształcenia i procesu dydaktycznego. W skład Rady wchodzi związani z wizytowanym kierunkiem przedstawiciele Departamentów: Polityki Regionalnej oraz Departamentu Strategii i Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, prezes zarządu Lubella Sp. z o.o. S.K.A. oraz prezes zarządu Banku Spółdzielczego w Końskowoli.

Zmiany w planach studiów i programach kształcenia analizuje i modyfikuje Rada Programowa kierunku „agrobiznes” Propozycje zmian prezentowane są, dyskutowane i zatwierdzane na posiedzeniu Rady Wydziału Agrobiotechnologii, a następnie przekazywane do akceptacji Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki. Podczas posiedzeń Rady programowej kierunku „agrobiznes” następuje weryfikacja programów kształcenia: dokonuje się przeglądu sylabusów, omawia się zagadnienia związane z kartą kierunku i opracowaniem matrycy efektów kształcenia oraz ankietyzacją efektów kształcenia. Dotychczas w wyniku działań doskonalących Rada programowa we współpracy z pracownikami Katedry Ekonomii i Agrobiznesu oraz Katedry Zarządzania i Marketingu dokonała zmian w planie studiów wizytowanego kierunku studiów poprzez wprowadzenie dwóch specjalizacji: *Menedżer w agrobiznesie* oraz *Doradztwo w agrobiznesie*. Zmieniony program kształcenia był odpowiedzią na zmiany wymogów rynku pracy oraz zmiany jakie zaszły w warunkach funkcjonowania sektora agrobiznesu na skutek integracji i globalizacji. Interesariusze zewnętrzni oraz absolwenci w nieformalnych rozmowach wyrazili potrzebę kształcenia w zakresie doradztwa personalnego i podatkowego, a także nabycia kompetencji menedżerskich.

Innymi przykładami wprowadzania zmian w programach kształcenia jest dokonanie na wniosek nauczycieli akademickich oraz studentów korekty dotyczącej zmiany lub wprowadzenia liczby godzin laboratoryjnych (np. w przedmiotach: *Systemy gospodarowania w rolnictwie* oraz *Fizjologia roślin z elementami biochemii*), zastąpienia zajęć z przedmiotów fakultatywnych innymi przedmiotami (np. zamiast *Fizjologii zwierząt - Kształtowanie krajobrazu*, a zamiast *Techniki rolniczej- wprowadzenia Bioklimatologii*), zastąpiono też nazwę modułu *Zarządzanie produktami w agrobiznesie* na *Marketing produktów*, a także *Wprowadzenie do ekonomii handlu żywnością* na *Ekonomikę handlu żywnością*. Programy kształcenia i plany studiów zmieniane są również na skutek wymagań określonych w obowiązujących przepisach prawa z zakresu szkolnictwa wyższego - program uzupełniono m.in. o wymaganą obowiązującym rozporządzeniem liczbę punktów ECTS z obszaru nauk społecznych.

W ramach procesu monitorowania weryfikacji efektów kształcenia powoływany na Wydziale Zespół oceniający jakość prac dyplomowych losowo dokonuje przeglądów prac dyplomowych, podczas których m.in. stwierdzono zbyt szczegółowe przedstawianie tytułów prac, nieprawidłowości w formułowaniu wniosków, zbyt ogólną opinię merytoryczną formułowaną przez promotorów i recenzentów, niepełny opis metodyki pracy, występowanie w podsumowaniu zbyt ogólnych treści oraz część wniosków nie stanowiących odpowiedzi na założenia pracy zawarte w celu badan. Zwrócono ponadto uwagę na zbyt zawyżone oceny w części ocenianych prac. Opinie Zespołu oceniającego omawiane są na posiedzeniach Rady Wydziału. W ramach działań naprawczych prowadzone są również z opiekunami prac indywidualne rozmowy, dyskusja też odbywa się podczas seminariów dyplomowych ze studentami. Propozycje tematów prac dyplomowych opiniuje Rada Programowa kierunku „agrobiznes”. Zespół oceniający na podstawie analizy udostępnionych w trakcie wizytacji prac dyplomowych stwierdził jednak, że część z nich nie spełnia wymagań pracy inżynierskiej (prace projektowe lub obliczeniowe), a także tematyka prac wykracza poza deklarowany dla kierunku podczas wizytacji obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych. Zaleca się zatem zwiększenie skuteczności działań usprawniających monitorowanie procesu dyplomowania w tym zakresie.

W Uczelni nie jest stosowany system antyplagiatowy. Student wypełnia oświadczenie, że udziela nieodpłatnie i na czas nieokreślony Uniwersytetowi prawa do eksploatacji pracy dyplomowej w systemie antyplagiatowym. Oświadcza również m.in., że pracę dyplomową przygotował samodzielnie, a wszystkie przytoczone w pracy teksty dosłowne innych autorów przedstawione zostały w formie cytatów, natomiast dane, definicje i sformułowania, poglądy i stwierdzenia autorów przytoczone niedosłownie opatrzone zostały odpowiednimi odsyłaczami. Zezwala ponadto m.in. na wprowadzanie i przetwarzanie tekstu pracy dyplomowej w systemie antyplagiatowym, dodanie pracy dyplomowej do elektronicznej uczelnianej bazy prac oraz udostępnienie pracy dyplomowej dodanej do uczelnianej elektronicznej bazy innym uczelniom wyższym, w celu wykorzystania jej tekstu do wykonywania analizy porównawczej dokonywanej za pomocą systemu antyplagiatowego. Zespół oceniający PKA zaleca jednak w ramach tzw. ‘dobrych praktyk’ przywrócenie stosowania w Uczelni systemu kontroli antyplagiatowej, gdyż oświadczenie podpisane przez studenta nie jest wystarczającym narzędziem gwarantującym brak nieuprawnionych zapożyczeń w pracach dyplomowych.

Studenci oceniają praktyki studenckie w drodze ankietyzacji. Badanie prowadzone jest cyklicznie przez uczelniany Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego po ustnym egzaminie zaliczającym praktykę. Ankieta obejmuje zagadnienia, które zostały zbadane na podstawie dziesięciu pytań ankietowych podzielonych na trzy części; ogólna ocena praktyki zawodowej, programy praktyk oraz podsumowanie praktyki zawodowej. Pytania dotyczą między innymi uzyskanej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Z podsumowania ankietyzacji przedstawionego podczas wizytacji wynika, że w większości studenci wystawili wysokie oceny, co świadczy o zadowoleniu studentów z wybranych miejsc praktyk oraz prawidłowego ich przebiegu. Ankietowani stwierdzili ponadto, że praktyka zawodowa pozwoliła im poszerzyć i ugruntować wiedzę i umiejętności teoretyczne zdobyte podczas studiów. Pytanie dotyczące zgodności praktyki zawodowej z realizowanym kierunkiem studiów znajduje się również w ankiecie dyplomanta - 35 % ankietowanych uznała, że praktyka była w bardzo dobrym stopniu zgodna z kierunkiem studiów, a 62 % , że dobrym.

Opinie dotyczące programu kształcenia formułowane są również za pomocą ankietyzacji studentów oraz absolwentów (w tzw. ankietach dyplomanta wypełnianych bezpośrednio po ukończeniu studiów). W ankietach absolwenci w stopniu bardzo dobrym ocenili satysfakcję z realizacji kierunkowych efektów kształcenia oraz zgodność praktyki zawodowej z realizowanym kierunkiem studiów. W obu ankietach formułowane są też opinie dotyczące nauczycieli akademickich.

Ocena zajęć dydaktycznych ujęta za pomocą ankiet uwzględniana jest w programie kształcenia. Na podstawie m.in. wyników ankiet, hospitacji zajęć dydaktycznych oraz analizy kart nauczycieli biorących udział w procesie kształcenia system zapewniania jakości opiniowany jest przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Ankietyzację studentów prowadzi się drogą elektroniczną po zakończeniu każdego semestru, a ocenie podlegają wykłady i ćwiczenia (w tym również zajęcia z języków obcych oraz z wychowania fizycznego). Brane pod uwagę są wszystkie ankiety wypełnione przez studentów. W przypadku sformułowanych przez studentów uwag krytycznych do procesu realizacji przedmiotów dokonywana jest przez kierownika jednostki analiza przyczyn oraz prowadzone rozmowy mające na celu zwiększenie zaangażowania nauczycieli akademickich w pracę dydaktyczną. Prowadzona jest również dodatkowa hospitacja. Wyniki podjętych działań naprawczych przekazywane są Dziekanowi, a następnie WKdsJK. Z udostępnionego podczas wizytacji *Sprawozdanie z analizy osiągnięcia założonych efektów kształcenia na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii* wynika, że na kierunku „agrobiznes” przeważały co najmniej dobre studenckie oceny nauczycieli akademickich. Absolwenci kierunku w 63% bardzo dobrze ocenili współpracę z promotorem w trakcie przygotowania pracy dyplomowej, natomiast ich relacja z poszczególnymi prowadzącymi zajęcia podczas realizacji całego procesu kształcenia oceniona była bardzo dobrze w 50%.

Ocena kadry akademickiej dokonywana jest też za pomocą tzw. ankiet dyplomanta - oceny studiów bezpośrednio po ich ukończeniu. Z danych uzyskanych na podstawie ankiet wynika, że relacja z poszczególnymi prowadzącymi zajęcia oceniona została bardzo dobrze i dobrze po 50 %.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdzili, iż nie widzą efektów dokonywanej przez nich oceny nauczycieli akademickich. Jedyne korzystne przykłady tej oceny, jakie potrafili wskazać to zmiana podejścia pracowników po przeprowadzonej z nimi przez władze jednostki rozmowie.

Na podstawie obowiązującej na Wydziale procedury pn. *Weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia*, co roku dokonywana jest analiza osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. Nauczyciel akademicki oprócz bieżącej analizy w oparciu o prace studentów w czasie trwania i po zakończeniu realizacji przedmiotu przeprowadza wśród studentów po zakończeniu zajęć ankietyzację, której wyniki stanowią anonimową opinię studentów na temat efektów kształcenia. Pytania zawarte w ankietach dotyczą m.in. sugestii zmian efektów, ich przystępności lub niezrozumienia. W ankiecie znajduje się również pytanie o to, czy treści programowe modułów pozwalają na osiągnięcie wszystkich założonych efektów kierunkowych lub modułowych. Sprawozdania opracowane przez Radę Programową przekazywane są wraz z wynikami ankiet oraz opiniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która formułuje opinie i przekazuje je do Dziekana Wydziału,

który następnie prezentuje raport z oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na posiedzeniu Rady Wydziału w celu zaopiniowania i zatwierdzenia.

Z przeprowadzonego badania ewaluacyjnego dla wizytowanego kierunku wynika, że studenci na realizowanych zajęciach zostali zapoznani z zakładanymi efektami kształcenia oraz źródłami informacji o efektach. Z badań wynika też, że dla niektórych studentów nie było możliwe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia lub nie były im znane metody ich weryfikacji. Wskazuje to na konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na doprecyzowanie tej kwestii na realizowanych zajęciach. Niektórzy studenci sugerowali również konieczność dokonania zmian efektów modułowych ze względu na to, że ich zdaniem są niezrozumiałe lub trudne do osiągnięcia. Zdaniem osoby dokonującej analizy ankiet w ramach działań naprawczych należy zwrócić szczególną uwagę na treści kształcenia poszczególnych przedmiotów tak, by w optymalny sposób pozwoliły uczestnikom zajęć na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. W dokumencie pn. *Sprawozdanie z analizy osiągania założonych efektów kształcenia na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii* w ramach rekomendacji zalecono Radzie Programowej kierunku dokonanie przeglądu efektów kształcenia wybranych modułów, jak również sprawdzenie czy zakładane efekty kształcenia są możliwie do osiągnięcia (może być konieczna modyfikacja metod nauczania, zmiana proporcji ćwiczeń do wykładów). Sugerowano także wykonanie hospitacji zajęć z tych modułów oraz przedstawienie propozycji zmian i skonsultowanie tych propozycji podczas konferencji Dni Kierunku. Z raportu przedstawiającego analizę wyników (ocen) egzaminów i zaliczeń wynika, że skuteczność kształcenia na kierunku została uznana za zadowalającą.

Podsumowanie działań związanych z doskonaleniem jakości kształcenia znajduje się też w rocznych raportach z działalności Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, lecz wnioski i uwagi w nich zawarte często są ogólne i dotyczą wszystkich prowadzonych na Wydziale kierunków, a sporadycznie kierunku „agrobiznes”. W raportach brak jest ponadto informacji na temat działań naprawczych podjętych na wizytowanym kierunku w odpowiedzi na zalecenia sformułowane w poprzednim raporcie.

Dotychczas wizytowana Jednostka nie miała możliwości doskonalenia programu kształcenia w oparciu o wyniki z ogólnouczelnianego monitoringu losów zawodowych absolwentów, ponieważ ankietyzacja do roku 2016 prowadzona była w elektronicznym systemie Bazus, którego działanie było nieprawidłowe i dane zawarte w ankietach nie zostały właściwie przetworzone. W 2017 r. zostało przeprowadzone badanie losów zawodowych absolwentów, w tym wizytowanego kierunku studiów, a stało się to możliwe po usprawnieniu systemu informatycznego „Wirtualny dziekanat” obsługującego administrację w Uniwersytecie. Brak jest jednak na razie wyników tego badania.

Przedstawiciel studentów Jednostki został włączony w pracę Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Ponadto przedstawiciel studentów uczestniczy z głosem doradczym w pracach Rady Programowej kierunku *agrobiznes*. Podczas obrad Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Programowej kierunku *agrobiznes* studenci mają możliwość zgłaszania swoich postulatów oraz odniesienia się do propozycji prezentowanych przez władze jednostki. W pracę zarówno komisji, jak i rady studenci nie włączają się w sposób aktywny, co potwierdzają protokoły z posiedzeń.

Zarówno studenci jak i Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego pozytywnie oceniają pracę władz dziekańskich w kwestiach studenckich, szczególnie Prodziekana, w którego kompetencjach jest kierunek „agrobiznes”. Studenci mają możliwość zgłaszania swoich wniosków i skarg bezpośrednio u Prodziekana i opiekuna roku. Program kształcenia podlega ocenie studentów podczas „Dni Kierunku” oraz podczas posiedzeń Rady Programowej kierunku.

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Kompleksowym źródłem informacji o procedurach oraz toku studiów jest strona internetowa jednostki o adresie www.up.lublin.pl/agrobio. Znajdują się tam informacje zarówno dla kandydatów na studia, jak i studentów. Na stronie opublikowano m.in. organizację roku akademickiego, rozkład zajęć, efekty kształcenia oraz opisy modułów, a także informacje o procesie dyplomowania. Na stronie internetowej Wydziału znajduje się Strategia Rozwoju Wydziału Agrobiainżynierii na lata 2013-2020 oraz informacje, np. na temat kół naukowych. Zakładka „dla kandydatów” zawiera ofertę programową dla wszystkich oferowanych na Wydziale kierunków studiów, w tym wizytowanego kierunku „agrobiznes”, łącznie z zasadami rekrutacji oraz sylwetką absolwenta, planem studiów oraz efektami kształcenia. W zakładce „dziekanat” znajdują się m.in. godziny dostępności oraz adresy mailowe i numery telefonów do pracowników dziekanatu, efekty kształcenia, informacje nt. organizacji roku akademickiego, rozkłady zajęć terminy zjazdów i procedury. Terminy egzaminów z praktyk znajdują się na tablicach ogłoszeń przy Zakładzie Szkolenia Praktycznego.

Na Wydziale odbywają się zajęcia z I rokiem studiów, podczas których przekazywane są informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, struktury organizacyjnej Wydziału oraz organizacji procesu dydaktycznego. Na spotkaniach z II i III rokiem studiów omawiane są zagadnienia związane z egzaminem dyplomowym w tym z procedurą dyplomowania oraz wyborem tematyki prac. Podczas spotkań ze studentami poruszane są także kwestie związane ze studenckimi praktykami zawodowymi - zasady oraz możliwości ich realizacji.

Obowiązującym w Uczelni i na Wydziale Agrobiainżynierii narzędziem WSZJK sprawdzającym poziom zadowolenia studentów z dostępności zasobów informacyjnych są ankiety dyplomanta. Ocena systemu informacyjnego następuje poprzez analizę powyższych ankiet zawierających pytania dotyczące obiegu informacji w Uczelni oraz dostępu do literatury i bazy danych. Na podstawie wyników ankiet można stwierdzić, że absolwenci kierunku „agrobiznes” w większości bardzo dobrze ocenili możliwości zdobycia fachowej literatury i innych informacji źródłowych. Podczas wizytacji studenci kierunku stwierdzili jednak, że dostęp do informacji o wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ jest nieznaczny. Zdaniem Zespołu oceniającego działające w Uczelni Biuro Wymiany Międzynarodowej powinno wyjść z bezpośrednią ofertą do studentów kierunku. Wskazane byłoby zorganizowanie cyklicznych spotkań dla studentów poszczególnych Wydziałów, podczas których prezentowana byłaby pełna oferta Uczelni dotycząca wymiany międzynarodowej z uwzględnieniem poszczególnych kierunków studiów. J.M. Rektor UP na spotkaniu podsumowującym wizytację zadeklarował, że zaplanowano już zmiany w funkcjonowaniu biura programu Erasmus+ na Uczelni i mają one być wprowadzone od marca b.r.

Ponadto z informacji uzyskanych w toku oceny wynika, że pełna wersja sylabusów prezentowana jest na pierwszych zajęciach z przedmiotu i dostępna później wyłącznie u prowadzącego zajęcia. Wskazane byłoby udostępnienie studentom na stałe pełnej wersji sylabusów, np. po indywidualnym zalogowaniu się przez system elektroniczny Wirtualny Dziekanat.

Jednostka korzysta z platformy Wirtualny Dziekanat. Studenci chętnie korzystają z tej platformy ze względu na to, iż znajdują się tam oceny, plan zajęć, tematy prac dyplomowych, dostęp do konta w bibliotece, a także decyzje dot. stypendiów. Platforma Wirtualny Dziekanat umożliwia również dostęp do ankiety oceniającej pracę nauczycieli akademickich. Wnioski z przeprowadzonej oceny nauczycieli akademickich są przedstawiane podczas posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, z działań której opracowywane są coroczne raporty.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie obejmuje wszystkie formy kształcenia i obszary ważne dla jakości kształcenia, w tym dotyczące projektowania, zatwierdzania i monitorowania efektów kształcenia. Zapewniony jest udział kadry akademickiej oraz studentów w procesie określania efektów kształcenia; prowadzona współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym zapewniła udział w powyższym procesie interesariuszy zewnętrznych. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia. Monitorowanie programu kształcenia prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia. Podejmuje się systematyczne działania umożliwiające ocenę przyjętych sposobów weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi umożliwia monitorowanie oczekiwań rynku pracy, co pozwala na doskonalenie programu kształcenia. Dotychczas wprowadzić brak jest wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów będących podstawą oceny rynkowej przydatności efektów kształcenia i ich doskonalenia, podjęte zostały jednak działania umożliwiające przeprowadzenie takich badań. Dostęp do aktualnej, zrozumiałej oraz zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia prowadzonego na Wydziale Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie wymaga udoskonalenia. Na Wydziale prowadzona jest ocena publicznego dostępu do informacji, co umożliwia podejmowanie skutecznych działań służących podnoszeniu jego jakości, w oparciu o potrzeby odbiorców.

Jednostka wprowadziła oraz realizuje procedury mające na celu włączenie studentów w projektowanie, zatwierdzanie oraz monitorowanie efektów kształcenia z czego w niewielkim stopniu studenci korzystają. Na stronie internetowej jednostki oraz w dziekanacie dostępne są informacje dotyczące procesu kształcenia, a także wyniki działań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Dobre praktyki

- organizacja konferencji Dni Kierunku poświęconej doskonaleniu programów kształcenia z udziałem nauczycieli akademickich, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego

Zalecenia

- zwiększenie skuteczności działań usprawniających monitorowanie procesu dyplomowania, zwłaszcza w zakresie spełniania wymogów dla prac inżynierskich oraz zgodności tematyki z określonymi dla wizytowanego kierunku obszarami kształcenia;
- przywrócenie w Uczelni w ramach ‘dobrych praktyk’ stosowania systemu kontroli antyplagiatowej;
- zwiększenie skuteczności działań w zakresie informowania o ofercie Uczelni dotyczącej wymiany międzynarodowej, np. podczas cyklicznych spotkań ze studentami Wydziału Agrobiotechnologii/ wizytowanego kierunku;
- przeprowadzenie skutecznej analizy wyników ogólnouczelnianego monitoringu losów zawodowych absolwentów, szczególnie w zakresie oceny studiów, w tym programu kształcenia i warunków jego realizacji, gdyż pozyskane dane mogą stanowić cenne źródło informacji dla doskonalenia jakości kształcenia na kierunku „agrobiznes” oraz kształtowania oferty dydaktycznej Wydziału;
- poprawa działań informacyjnych związanych z systemem zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia m.in. poprzez udostępnianie pełnej wersji sylabusów oraz zamieszczanie na stronie internetowej Wydziału rocznych raportów z działania WSZJK.
- organizacja spotkań ze studentami lub wprowadzenia innej formy przekazywania informacji, mającej na celu wykazanie wagi oraz korzyści płynących z dokonywanej przez studentów oceny pracy nauczycieli akademickich w doskonaleniu programu kształcenia.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

Zespół wizytujący PKA przeprowadził ocenę spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego na podstawie przesłanej dokumentacji, dokumentów przedstawionych podczas wizytacji, wywiadów przeprowadzonych z władzami i pracownikami Wydziału oraz dokumentacji przekazanej do Biura PKA po zakończeniu wizytacji do końca lutego 2018 roku. W szczególności, władze Wydziału Agrobiotechnologii UP w Lublinie przesłały do Biura PKA w dniu 18.12.2017 r. Uchwałę Rady Wydziału (Uchwała Nr 1/12/17 z dnia 18.12.2017 r.) w sprawie zmiany przyporządkowania kierunku do obszarów kształcenia na studiach I i II stopnia na kierunku „agrobiznes” (Dz.U. z 2016 r. poz.1596, w sprawie warunków prowadzenia studiów § 6, ust. 5, pkt 2a oraz Prawo o szkolnictwie wyższym Dz.U.2016 r. poz. 1311). W Uchwale zmieniono przyporządkowanie kierunku wskazując dwa obszary kształcenia dla

kierunku „agrobiznes” na studiach I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim tj. utrzymując: obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (dziedzina nauki rolnicze) i wskazując dyscypliny do których odnoszą się efekty kształcenia, oprócz agronomii są to: ogrodnictwo, ochrona i kształtowanie środowiska, technologia żywności i żywienia) oraz dodając obszar nauk społecznych, dziedzina nauk ekonomicznych, wskazując dyscypliny: ekonomia, towaroznawstwo, nauki o zarządzaniu. Uchwała Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2018 roku zatwierdziła Uchwałę Rady Wydziału z tym, że zrezygnowano z jednej dyscypliny (towaroznawstwo). Zatem, w ocenie ZO uwzględniono posiadane stopnie naukowe i specjalność naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, zgłoszonych do minimum kadrowego z uwzględnieniem stanu zatwierdzonego Uchwałą Senatu z dnia 26.01.18 zmieniającą obszary i dyscypliny, do których przypisano oceniany kierunek.

Proponowane minimum kadrowe dla kierunku studiów I stopnia stanowi 12 nauczycieli akademickich, w tym 5 pracowników samodzielnych (4 z tytułem profesora, 1 ze stopniem doktora habilitowanego) i 7 adiunktów ze stopniem doktora. Analiza dorobku naukowego nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego studiów I stopnia kierunku „agrobiznes” wykazała, że: 4 osoby z tytułem profesora i 1 doktor habilitowany posiadają dorobek należący do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauk rolniczych, do której odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku. Z 7 doktorów proponowanych do minimum kadrowego kierunku „agrobiznes” studiów I stopnia dorobek naukowy 1 doktora mieści się w dziedzinie nauk rolniczych, w dyscyplinie agronomia, a dorobek 5 doktorów związany jest z obszarem nauk społecznych, dziedziną nauk ekonomicznych, dyscyplina ekonomia – 3 osoby, nauki o zarządzaniu - 2 osoby, co pozwala zaliczyć ich do minimum kadrowego. Dorobek jednego doktora jest związany z obszarem nauk humanistycznych, dyscyplina: filozofia, co oznacza, że ten pracownik nie może być zaliczony do minimum kadrowego na kierunku agrobiznes, przypisanym do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych oraz do obszaru nauk społecznych.

Do minimum kadrowego studiów II stopnia zgłoszono: 6 samodzielnych nauczycieli akademickich (4 profesorów i 2 doktorów habilitowanych) i 6 doktorów. Analiza dorobku naukowego nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego studiów II stopnia kierunku „agrobiznes” wykazała, że: 4 osoby posiadające tytuł profesora i 1 doktor habilitowanego mają dorobek związany z obszarem nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych a jedna osoba ma dorobek zaliczany do obszaru nauk społecznych (dyscyplina: ekonomia). Zatem, samodzielni pracownicy naukowcy zgłoszeni do minimum kadrowego mają dorobek mieszczący się w obszarach, do których przypisano oceniany kierunek. Z 6 doktorów proponowanych do minimum kadrowego studiów II stopnia dorobek naukowy 2 doktorów mieści się w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych (dyscypliny: agronomia i ogrodnictwo) a dorobek 4 osób ze stopniem doktora uznano jako związany z naukami ekonomicznymi (dyscyplina: ekonomia). Zatem, wszyscy doktorzy zostali prawidłowo zgłoszeni do minimum kadrowego na studiach II stopnia kierunku agrobiznes

Uwzględniając propozycję Uczelni w zakresie zmiany przyporządkowania kierunku do obszarów kształcenia i wskazania dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia ZO stwierdza, iż na studiach I stopnia kierunku „agrobiznes” 11 nauczycieli akademickich w tym 4 profesorów, 1 doktor habilitowany i 6 doktorów, a na studiach II stopnia

12 nauczycieli, w tym 4 profesorów, 2 doktorów habilitowanych i 6 doktorów posiada dorobek naukowy zgodny z obszarami, dziedzinami i dyscyplinami, do których przypisano oceniany kierunek i do których odnoszą się efekty kształcenia i dlatego może być zaliczonych do minimum kadrowego. Również zgodnie z raportem otrzymanym z MNiSW warunki formalne w zakresie minimum kadrowego na studiach I i II stopnia kierunku „agrobiznes” UP w Lublinie są spełnione. W ramach wizytacji przeanalizowano także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wliczeniu do minimum kadrowego. Na tej podstawie uznano, że warunek ten spełniają wszystkie osoby (art. 112a Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2016r., poz.1842) oraz wymagania określone w § 10 Rozporządzenia MNiSW z 26 września 2016 r.(Dz.U. z 2016r., poz. 1596).

Dyscypliny: technologia żywności i żywienia na I stopniu studiów oraz towaroznawstwo na II stopniu studiów na kierunku „agrobiznes” nie są reprezentowane w minimum kadrowym. Pracownicy zaliczeni do minimum kadrowego na kierunku „agrobiznes” posiadają zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarach wiedzy odpowiadającym obszarom kształcenia, wskazanym dla tego kierunku, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Obszary kształcenia na kierunku „agrobiznes”, do których przyporządkowano kierunek studiów są reprezentowane w minimum kadrowym co najmniej przez jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy w obszarze wiedzy odpowiadającym przyporządkowanym obszarom kształcenia.

Obliczenia ZO PKA potwierdziły dane zawarte w raporcie samooceny, w którym wykazano, że liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów ocenianego kierunku wynosi na studiach I stopnia 1 : 8 a na studiach II stopnia 1 : 2.7. Proporcja ta jest zgodna z paragrafem 14 Rozporządzenia MNiSW z 26 września 2016 roku, (Dz.U. z 2016 r., poz. 1596).

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

Na Wydziale Agrobiotechnologii, w latach 2011-2016, opublikowano 1450 oryginalnych prac, z czego liczba publikacji pracowników Wydziału powiązana z agronomią wynosiła 633. Z tej liczby pozycji w czasopismach z listy A MNiSW zamieszczono odpowiednio 335 i 146 publikacji, z listy B 778 i 355, monografie stanowiły odpowiednio 44 i 8, rozdziały w monografiach 293 i 124 pozycje. W latach 2012-2016 pracownicy Wydziału związani z kierunkiem „agrobiznes” realizowali 74 projekty badawcze, w tym 12 projektów finansowanych ze środków MNiSW, 11 z MRiRW, 7 z NCBiR, 1 z NCN i 40 to badania statutowe związanych pośrednio z ocenianym kierunkiem studiów, który został przypisany do obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, dziedziny nauki rolnicze, dyscypliny agronomii. W dorobku publikacyjnym nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku znalazło się również wiele tematów spoza obszaru nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, w tym głównie z dziedziny nauk ekonomicznych. takie jak: „Modelowanie wykorzystania kapitału innowacyjnego przedsiębiorstwa przy zastosowaniu funkcji produkcji wiedzy”; „Modelowanie dystrybucji usług w gospodarce sieciowej”; „Środowiskowa konkurencyjność regionów w Polsce”; „Sieci współpracy w procesach kreacji, absorpcji i dyfuzji innowacji”; „Innowacyjność produktów spożywczych a zachowania zakupowe konsumentów”; „Zewnętrzny wizerunek banku jako pracodawcy a lojalność

klientów wobec niego”; „Regionalne kadry gospodarki”; „Aktywizacja społeczności lokalnych w działaniach na rzecz poprawy jakości środowiska i jakości życia”; „Ocena *ex ante* celowości zastosowania instrumentów finansowych”). Zróżnicowana tematyka badawcza oraz dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia gwarantuje osiągnięcie przez studentów wszystkich zakładanych efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i realizacji programu studiów kierunku agrobiznes. ZO PKA potwierdza zgodność dorobku kadry naukowej w tym prowadzonych badań z prowadzonymi przez nich zajęciami i realizacją zakładanych efektów. W obsadzie zajęć dydaktycznych na kierunku „agrobiznes” w roku akademickim 2016/2017 obszar nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych biorąc pod uwagę dorobek publikacyjny reprezentuje 47 osób ze stopniem lub tytułem naukowym (w tym: 28 - dyscyplina agronomia, 7 - ogrodnictwo, 2 - budowa i eksploatacja maszyn, 2 - inżynieria rolnicza, 1 - technika rolnicza, 3 - zootechnika, 2 - ochrona i kształtowanie środowiska, 2 - technologia żywności i żywienia), 21 osób reprezentuje obszar nauk społecznych (17 - ekonomia, 1 - finanse, 2 - nauki o zarządzaniu, 1 - nauki prawne), 1 osoba obszar nauk humanistycznych - filozofia.

Zajęcia dydaktyczne prowadzone są przez pracowników naukowo-dydaktycznych, w większości posiadających stopnie naukowe, jak i dorobek naukowy odpowiednio do przedmiotów nauczania. Prowadzone przez nich zajęcia dydaktyczne są zgodne z dorobkiem naukowym i kompetencjami merytorycznymi. W nielicznych tylko przypadkach nauczyciele nie mają wystarczających kompetencji. Dotyczy to takich przedmiotów jak: konkurencyjność agropresiębiorstw, funkcjonowanie rynku żywnościowego, technologie przemysłu rolno-spożywczego, towaroznawstwo produktów żywnościowych, spółdzielczość wiejska.

Kadra nauczycieli akademickich jaką dysponuje Wydział Agrobiotechnologii do nauczania na kierunku „agrobiznes” jest bardzo liczna. Zajęcia dydaktyczne z poszczególnych przedmiotów prowadzą bardzo dobrze przygotowani specjaliści. Kierownikami zdecydowanej większości przedmiotów kierunkowych i specjalistycznych są pracownicy samodzielni, o bogatym i dobrze ukierunkowanym dorobku naukowym. Potwierdza to ich kompetencje do realizacji powierzonych im zajęć dydaktycznych.

Na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz w trakcie rozmów z władzami Wydziału i pracownikami stwierdzono, że do tej pory nie było zainteresowania studentów kształceniem w języku angielskim. Natomiast w ramach prowadzonego na Wydziale Open Seminar odbywają się wykłady i dyskusje naukowe w języku angielskim, w którym uczestniczą także studenci studiów kierunku „agrobiznes”. Na kierunku „agrobiznes” nie prowadzi się szczególnej oferty dla studentów niepełnosprawnych, co wynika z braku zapotrzebowania ze strony studentów niepełnosprawnych na kształcenie na tym kierunku studiów.

Hospitacje zajęć dydaktycznych, przeprowadzonych przez ZO PKA na obu poziomach kształcenia, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, na kierunku „agrobiznes” potwierdziły właściwy dobór kadry dydaktycznej. Stwierdzono, że nauczyciele akademicy byli dobrze przygotowani do zajęć, prowadzili je zgodnie z sylabusem przedmiotu, właściwie dla poszczególnych form zajęć (wykłady, ćwiczenia). Prowadzący zajęcia aktywizowali studentów za pomocą pytań, prowadzili dyskusję, pobudzali do myślenia oraz do pracy zespołowej. Wszyscy hospitowani nauczyciele akademicy posługiwali się prezentacją multimedialną dostosowaną do omawianego tematu, wykorzystywali materiały dydaktyczne w postaci np. artykułów spożywczych jako porównawczych wzorników dla wykonywanych

własnych produktów. Studenci korzystali z infrastruktury dydaktycznej i technologii informacyjnej w zależności od charakteru zajęć i wyposażenia sal. Stosowane metody i materiały dydaktyczne były właściwe.

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Polityka kadrowa na ocenianym kierunku jest zgodna z celami polityki zawartej w Strategii Rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii i jest ukierunkowana na umacnianie pozycji naukowej i dydaktycznej, jest prowadzona pod kątem doboru kadry do potrzeb kierunku. W ostatnich 5 latach na ocenianym kierunku pomyślnie zakończono 3 przewody doktorskie (w tym 3 z minimum kadrowego), 5 pracowników uzyskało stopień doktora habilitowanego (w tym 2 z minimum kadrowego), a 1 osoba uzyskała tytuł profesora (z minimum kadrowego).

Nauczyciele akademicki podlegają ocenie okresowej. W ocenie pracowników uwzględniane są przede wszystkim osiągnięcia naukowe, tzn. sumaryczna liczba punktów za publikacje liczona wg punktacji MNiSW wg roku publikacji, liczba prac opublikowanych w czasopiśmie z listy JCR, działalność dydaktyczna oraz organizacyjna. Ocena jest prowadzona co cztery lata (profesorowie) lub dwa lata (pozostali nauczyciele) oraz częściej na wniosek kierownika jednostki. W ocenie okresowej nauczycieli akademickich uwzględniana jest ocena wystawiana przez studentów na podstawie ankiet. Uzyskanie oceny negatywnej skutkuje ponowną oceną po roku.

Ważnym czynnikiem wpływającym na poziom kształcenia jest aktywne uczestnictwo pracowników Wydziału w różnego rodzaju przedsięwzięciach naukowo-badawczych, które jest również wspierane merytorycznie przez zapraszanych gości z innych ośrodków krajowych i zagranicy. Pracownicy Wydziału Agrobioinżynierii doskonalą swój warsztat dydaktyczny m.in. przez: zdobywanie nowych kwalifikacji, uzyskiwanie uprawnień, certyfikatów oraz odbywanie praktyk i staży w ośrodkach naukowych oraz podmiotach gospodarczych krajowych i zagranicznych, współpracę z różnymi instytucjami włączającymi się w realizację zajęć dydaktycznych oraz prac dyplomowych celem podnoszenia jakości procesu kształcenia. Działania te są wspierane przez władze rektorskie i dziekańskie. Polityka wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych realizowana jest m.in. przez dofinansowywanie tematów badawczych w ramach działalności statutowej powiązanej z kierunkiem „agrobiznes”, finansowaniem postępowań i przewodów realizowanych w innych uczelniach i związanych z uzyskiwaniem stopni naukowych, dofinansowywaniem studiów podyplomowych przydatnych w dydaktyce. Takie wsparcie otrzymało w ostatnich pięciu latach 12 pracowników naukowo-dydaktycznych z Wydziału Agrobioinżynierii.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni mogą ubiegać się o dofinansowanie wydania publikacji oraz wyjazdów na konferencje naukowe w kraju i za granicą, korzystania ze staży naukowych, kursów, szkoleń. Kontakty międzynarodowe pracowników (staże, międzynarodowe sympozja i konferencje, wykłady w ramach Erasmus+), świadczą o prowadzonej polityce kadrowej, która sprzyja jej umiędzynarodowieniu. Potwierdzili to nauczyciele akademicki na spotkaniu z ZO PKA.

Stosowany w UP w Lublinie system motywacyjny obejmuje nagradzanie w formie nagród rektora (różnego stopnia, zgodnie z procedurą) i ministra, pracowników którzy swoimi osiągnięciami naukowo-badawczymi, dydaktycznymi oraz zaangażowaniem i pracą wnieśli

wkład w rozwój ocenianego kierunku, w podniesienie jakości procesów dydaktycznych lub przyczynili się do poprawy efektywności funkcjonowania kierunku bądź Wydziału. Obecnie pracownicy UP w Lublinie mogą otrzymać nagrody Rektora UP w Lublinie za: osiągnięcia naukowe, osiągnięcia dydaktyczne, osiągnięcia organizacyjne i za całokształt dorobku. W latach 2012-2016 na kierunku „agrobiznes” nagrody Rektora UP w Lublinie otrzymało: za działalność naukową - 28 osób, za działalność organizacyjną - 10 osób. Dodatkowo w latach 2013-2015 na Wydziale siedmiu pracowników, którzy uzyskali największą liczbę punktów z tytułu opublikowanych prac naukowych otrzymywało tzw. „dodatek projakościowy” w postaci trwającego 1 rok comiesięcznego dodatku do pensji w wysokości ok. 350 zł. Studenci podczas spotkania z ZO PKA ocenili, iż nie widzą efektów dokonywanej przez nich oceny nauczycieli akademickich. Jedyny korzystny przykład tej oceny jaki potrafili wskazać to zmiana podejścia pracowników po przeprowadzonej z nimi przez władze Jednostki rozmowie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Pracownicy, którzy zostali zaliczeni do minimum kadrowego wykazują się bogatym dorobkiem publikacyjnym i uznaniem w kraju i za granicą, a także wyróżniają się aktywną działalnością dydaktyczną i organizacyjną. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego ocenianego kierunku mieści się zarówno w obszarze nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych w dziedzinie nauk rolniczych, jak również w obszarze nauk społecznych, dziedziną nauk ekonomicznych. Uzupełnienie obszarów, do których przypisano oceniany kierunek o obszar nauk społecznych (w Uchwale Senatu UP ze stycznia br.) umożliwiło uporządkowanie podstawowych kwestii formalnych związanych z minimum kadrowym i obecnie pozwala stwierdzić, że każdy obszar do którego przypisano kierunek jest reprezentowany przez zgodną z przepisami liczbę pracowników naukowo-dydaktycznych o odpowiednich kwalifikacjach. Zatem warunek minimum kadrowego jest spełniony.

Zajęcia dydaktyczne prowadzą pracownicy wizytowanej Jednostki a także innych wydziałów, których dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe mieści się w następujących obszarach wiedzy: nauk rolniczych, leśnych i weterynaryjnych, społecznych, technicznych, przyrodniczych oraz ścisłych, jest adekwatny do charakteru prowadzonych zajęć dydaktycznych i pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Na podstawie analizy kwalifikacji oraz dorobku naukowego stwierdzono zgodność obszarów wiedzy, dziedzin nauki oraz dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich z treściami i efektami kształcenia określonymi dla przedmiotów oraz prawidłowość obsady zajęć dydaktycznych (za wyjątkiem 5 przypadków). W czasie wizytacji stwierdzono pojedyncze przypadki włączania studentów w tematy badawcze i wspólne publikowanie wyników, a jest to najlepszy sposób na pozyskanie wyspecjalizowanej młodej kadry.

Polityka kadrowa na ocenianym kierunku prowadzona jest pod kątem doboru właściwej kadry. Zatrudnianie na Wydziale pracowników naukowo-dydaktycznych następuje w ramach konkursu otwartego. Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają ocenie okresowej. Kadra kierunku uczestniczy aktywnie w konferencjach naukowych a także ma możliwość korzystania ze szkoleń, kursów i staży, które są wspierane przez Uczelnię. Kontakty międzynarodowe pracowników (staże, międzynarodowe sympozja i konferencje, wykłady w ramach Erasmus+),

świadczą o prowadzonej polityce kadrowej, która sprzyja jej umiędzynarodowieniu. O prawidłowo prowadzonej polityce kadrowej świadczy rozwój kadry naukowo-dydaktycznej wizytowanej Jednostki. Ponadto, istnieje system motywacyjny obejmujący nagradzanie w formie nagród rektora (różnego stopnia, zgodnie z procedurą) i ministra, pracowników którzy swoimi osiągnięciami naukowo-badawczymi, dydaktycznymi oraz zaangażowaniem i pracą wnieśli wkład w rozwój ocenianego kierunku, w podniesienie jakości procesów dydaktycznych lub przyczynili się do poprawy efektywności funkcjonowania kierunku bądź Wydziału.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

- Uporządkowanie dokumentacji kierunku zgodnie z Uchwałą Senatu UP w Lublinie z dnia 18.01.2018 dot. zmiany obszarów kształcenia, w szczególności kart przedmiotów.
- Korekta obsady zajęć w celu zapewnienia pełnej zgodności dorobku naukowego pracowników z zakresem prowadzonych zajęć i dyscypliną nauki, z którą ten przedmiot jest związany.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Na podstawie przedłożonych dokumentów, raportu samooceny oraz rozmów przeprowadzonych w trakcie wizytacji ZO PKA stwierdził, że Wydział Agrobioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców (m.in. Fundacją Rozwoju Lubelszczyzny, Krajową Stacją Chemiczno-Rolniczą w Warszawie oraz Okręgową Stacją Chemiczno-Rolniczą w Lublinie, Portem Lotniczym Lublin; DHL Lublin; SVZ Tomaszów Lubelski, grupami producentów owoców i warzyw: Polską Agencją Inwestycji i Handlu, Fundacją Generator Inspiracji; Urzędem Marszałkowskim w Lublinie, spółkami: „Perła” Browary Lubelskie S.A., SM Piaski; SM Spomlek; Appol Sp. k.; Warvin Sp. z o.o.; Farbud; Apis; Polochaj; Ekogwarancja; Mobilna Mieszalnia Pasz – Ziółko; gospodarstwami rolniczymi, firmami farmaceutycznymi i innymi podmiotami gospodarczymi). Współpraca ma na celu w szczególności zapewnienie udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, w opracowaniu programu kształcenia, jego weryfikacji i ocenie stopnia realizacji tych efektów, organizacji praktyk zawodowych i staży, pozyskiwanie materiałów do prac dyplomowych powiązanych z kierunkiem „agrobiznes”. W ramach współpracy prowadzone są także badania naukowe oraz marketingowe, szkolenia i warsztaty. Ponadto, Wydział Agrobioinżynierii ma podpisane umowy z np.: Zakładami Azotowymi Puławy S.A., Wytwórnią Makaronu Domowego, Sudzucker Polska S. A., Zakładami Tłuszczowymi w Bodaczowie Sp. z o.o.) a także z Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Końskowoli. Takie działania umożliwiają osiągnięcie zakładanych dla ocenianego kierunku efektów kształcenia w tym także

w zakresie kompetencji inżynierskich oraz prowadzenie badań naukowych przez pracowników i studentów.

Co roku odbywają się w ramach Dni Kierunku, konferencje tematyczne nt. „Jakość kształcenia na kierunku „agrobiznes”, podczas których interesariusze zewnętrzni, którzy brali również udział w tworzeniu koncepcji kształcenia, zgłaszają swoje uwagi i weryfikują proponowany program kształcenia. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia na ocenianym kierunku wnosi obopólne korzyści, zarówno dla kierunku studiów, jak i instytucji współpracującej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocną stroną ocenianego kierunku jest przychyłność lokalnych jednostek zajmujących się agrobiznesem, wyrażająca się chęcią współpracy, zwłaszcza w zakresie praktyk studenckich, zajęć terenowych, staży zawodowych oraz merytoryczne i aktywne podejście przedstawicieli z otoczenia gospodarczego, którzy przekazują informacje nt. praktycznego wykorzystania aktualnej wiedzy w zakresie agrobiznesu. Nie stwierdzono słabych stron.

Dobre praktyki

Organizowanie na Wydziale Agrobiainżynierii Dni Kierunku, które stanowią dobrą okazję do wymiany informacji i współpracy Wydziału z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku „agrobiznes” odbywa się na różnych płaszczyznach. Jednostka podejmuje działania zmierzające do większego umiędzynarodowienia poprzez rozszerzenie oferty kształcenia dla studentów zagranicznych oraz zwiększenie mobilności międzynarodowej studentów, doktorantów i pracowników. Spośród kadry dydaktycznej kierunku „agrobiznes”, 18 nauczycieli w ramach wymiany międzynarodowej (Erasmus+ Teaching Staff Mobility, Program, International Intensive Study Programme, URBACT II, KAAD i inne) odbyło krótkoterminowe staże w ośrodkach naukowych na Litwie, Słowacji, Węgrzech, Ukrainie, Białorusi, Szwajcarii i w Niemczech, prowadząc między innymi wykłady dla studentów. Dwóch pracowników współpracuje z ośrodkami naukowo-dydaktycznymi w USA (Knowledge Globalization Institute, Lexington; Hesburgh Libraries, University of Notre Dame, Notre Dame, Indiana). Dwóch pracowników odbyło staże naukowo-dydaktyczne w ośrodkach naukowych na Ukrainie (Lwowski Państwowy Uniwersytet Rolniczy w Dublanach oraz Narodowy Uniwersytet Leśno-Techniczny we Lwowie). Rozwijana jest także współpraca z Parkiem Narodowym Północne Podole na Ukrainie. Jedna osoba była koordynatorem akademickim UP w Lublinie podczas

międzynarodowego projektu „Global University Entrepreneurial Spirit Students’ Survey”, koordynowanego na szczeblu międzynarodowym przez Uniwersytet St. Gallen w Szwajcarii. Rozwijana jest współpraca z ośrodkami akademickimi w Szwajcarii, Niemczech i Iraku, obejmująca wspólne projekty naukowe, w których realizację zaangażowanych jest trzech nauczycieli akademickich. 21 pracowników uczestniczyło w zagranicznych konferencjach naukowych, które służą nie tylko wymianie doświadczeń na polu nauki, ale także na polu dydaktyki, przydatnych również w procesie kształcenia na kierunku „agrobiznes”.

Program studiów ocenianego kierunku zakłada w przypadku studiów stacjonarnych naukę dwóch języków obcych, który student wybiera spośród dostępnych pięciu: rosyjskiego, niemieckiego, angielskiego, francuskiego i hiszpańskiego. Studenci poinformowali ZO PKA, że są zadowoleni ze swoich lektoratów. Program studiów ocenianego kierunku nie zawiera przedmiotów prowadzonych w języku obcym, które w opinii ZO PKA, są istotnym elementem umiędzynarodowienia procesu kształcenia. W ramach Open Seminar odbywają się wykłady i dyskusje naukowe w języku angielskim prowadzone przez wykładowców z zagranicznych uczelni, w których uczestniczą także studenci studiów kierunku „agrobiznes”. Na niektórych seminariach studenci prezentują referaty w języku angielskim.

Uczelnia oferuje swoim studentom możliwość odbycia części studiów w ramach programu *Erasmus+*. W ramach programu Erasmus+ studenci kierunku „agrobiznes” mogą ubiegać się o dwa rodzaje wyjazdów do 33 krajów: wyjazd na część studiów do zagranicznej uczelni lub/i wyjazd na praktykę do zagranicznej instytucji nieakademickiej. Można skorzystać z wyjazdu lub wyjazdów trwających łącznie do 12 miesięcy. Rekrutacja na wyjazd odbywa się zgodnie z wymogami programu, Regulaminem Studiów i wytycznymi Działu Promocji Uczelni i Wymiany Międzynarodowej UP w Lublinie. W programie Erasmus+ od roku akademickiego 2014/2015 jest możliwość wyjazdu absolwentów Uczelni na zagraniczną praktykę lub staż. Wyjazd tego typu może się odbyć w ciągu 1 roku od ukończenia studiów, a jego długość jest wliczana do łącznego czasu trwania wyjazdów na stopniu studiów, na którym student został zakwalifikowany na tego rodzaju wyjazd. Studenci mają także możliwość realizacji części programu studiów w innych uczelniach krajowych (MOSTAR). Z tych form wyjazdów w ostatnich trzech latach skorzystało 20 studentów z Wydziału Agrobiotechnologii. Z kolei na kierunku „agrobiznes”, na studiach pierwszego stopnia studiuje obecnie 8 studentów z Ukrainy i 1 student z Kazachstanu. Jedna osoba z Ukrainy ukończyła studia drugiego stopnia na tym kierunku.

Władze jednostki starają się promować studencką mobilność m.in. podczas organizowanego „Dnia Erasmusa”, „Dni Kariery”, „Dni Kierunku” czy spotkań studentów z opiekunem roku. Działania te, szczególnie promocja wyjazdów zagranicznych, jak dotychczas nie wpływają na wymianę międzynarodową studentów. Studenci ocenianego kierunku nie uczestniczą w żadnych programach mobilności międzynarodowej. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym Polskiej Komisji Akredytacyjnej prawidłowo wskazali jednostkę ogólnouczelnianą odpowiedzialną za ten proces. Studenci ocenianego kierunku nie są zainteresowani uczestnictwem w programach mobilnościowych. Jako powód takiego stanu rzeczy studenci wskazali ich pracę zawodową - zdecydowana większość studentów prowadzi, bądź pomaga w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Jako ważny powód podano również słabą znajomość języków obcych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca międzynarodowa pracowników naukowo-dydaktycznych realizowana jest poprzez organizację i udział w międzynarodowych sympozjach i konferencjach naukowych, stażach, wspólnych projektach badawczych również w ramach programu Erasmus+ oraz aktywność w towarzystwach naukowych. Jednostka stworzyła studentom ocenianego kierunku możliwość nauki języków obcych oraz udziału w wykładach zagranicznych prelegentów, nie uwzględniła natomiast przedmiotów prowadzonych w językach obcych w programie studiów ocenianego kierunku. Studenci mają możliwość udziału w międzynarodowych programach mobilności studenckiej. Ze względu na znaczące zaangażowanie studentów w pracę zawodową oraz słabą znajomość języków obcych brak jest zainteresowania mobilnością studencką

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

- Zwiększenie skuteczności działań mających na celu mobilność międzynarodową studentów, również w ramach programu Erasmus+
- Wprowadzenie do programu studiów przynajmniej jednego przedmiotu w języku obcym

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

Na podstawie przeprowadzonej wizytacji bazy dydaktycznej oraz udostępnionej dokumentacji ZO PKA stwierdził, że infrastruktura dydaktyczna w postaci pomieszczeń ćwiczeniowych i wykładowych jest na poziomie odpowiednim do zakładanych efektów kształcenia. Baza dydaktyczno-naukowa Wydziału Agrobiotechnologii związana jest bezpośrednio z działalnością prowadzoną przez poszczególne instytuty, katedry i zakłady. Wyposażenie laboratoriów jest zgodne z potrzebami kierunku, obejmuje specjalistyczną aparaturę badawczą (m.in. termocyklery, real-time PCR, komora do PCR, Nano-Drop, elektroforezy, termobloki, spektrofotometry, chromatografy cieczone HPLC, ekstraktor mikrofalowy, tomograf ultradźwiękowy, tomograf oporności elektrycznej, kompletny system do badań zjawisk związanych z fotosyntezą, system pomiarowy do badań przepływu soków w roślinach). Aparatura badawcza wykorzystywana jest w procesie kształcenia na ocenianym kierunku w specjalistycznych pracowniach, np.: Pracownia Towaroznawstwa Produktów Roślinnych, Pracownia Oceny Jakościowej Surowców Zielarskich, Pracownia Mikologiczna, Pracownia Ekonomiki Ogrodnictwa). Unowocześnienia wymaga jedynie sprzęt audiowizualny na wizytowanych dużych salach wykładowych (bez układu amfiteatralnego).

Studenci kierunku „agrobiznes” korzystają z infrastruktury dydaktycznej budynku AGRO I (2 sale wykładowe: 150 i 42 miejsca, 3 sale ćwiczeniowe: 30-34 miejsca, sala seminaryjna: 15 miejsc, sala laboratoryjna: 38 miejsc, sala komputerowa: 15 miejsc) i AGRO II (aula na 217

miejsce, 2 sale wykładowe: 38 i 60 miejsc, 2 sale ćwiczeniowe: 32 i 40 miejsc, 1 sala komputerowa: 30 miejsc) przy ul. Akademickiej 15, FELIN ul. Dobrzańskiego 37 (2 sale wykładowe: 105 i 72 miejsca, 4 sale ćwiczeniowe: 24-40 miejsc, sala komputerowa: 15 miejsc) oraz ul. Akademicka 13, (Zoot - sala ćwiczeniowa na 15 miejsc). Sale językowe (6) o liczbie miejsc od 10 do 20 znajdują się w Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowym Nowych Technik i Technologii przy ul. Głębokiej 28. Tam też wykorzystywana jest przez studentów „agrobiznes”u aula o liczbie miejsc 172. Na ul. Głębokiej 31 zlokalizowane są sale do wychowania fizycznego (2 siłownie, sala fitness, sala taneczna, sala aerobowa, 2 hale sportowe). Wszystkie sale posiadają pełne wyposażenie specjalistyczne zapewniające studentom osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Wielkość grup audytoryjnych i laboratoryjnych dostosowana jest do infrastruktury dydaktycznej, dzięki czemu wszyscy studenci mają zapewniony czynny udział w zajęciach. Wydział dysponuje dwoma typami rolniczych obiektów gospodarczych: gospodarstwami doświadczalnymi i stacjami dydaktyczno-doświadczalnymi. Gospodarstwa doświadczalne są jednostkami pozawydziałowymi uczelni. Natomiast stacje dydaktyczno-doświadczalne są jednostkami konkretnych katedr wydziałowych. Uniwersytet Przyrodniczy posiada 4 gospodarstwa doświadczalne tj. w Bezku - 750 ha (owce i kozy), w Felinie - 50 ha (kury i przepiórki), w Czesławicach - 110 ha (produkcja roślinna) i w Uhrusku - 570 ha; stację w dzierżawie przez rolnika indywidualnego oraz 6 stacji dydaktyczno-doświadczalnych.

W gospodarstwie doświadczalnym w Bezku prowadzone są badania na powierzchni ok. 5 ha. Doświadczenia są realizowane przez pracowników Zakładu Ekologii Rolniczej w ramach działalności statutowej oraz studentów kierunku „agrobiznes” realizujących w tej Jednostce prace inżynierskie i magisterskie. Aktualna problematyka badawcza skupia się wokół zagadnień związanych ze stwarzaniem optymalnych warunków plonowania roślin uprawnych w zróżnicowanych uwarunkowaniach ekologicznych. Ważnym aspektem badawczym jest ocena wpływu biowęgla na zmniejszenie toksyczności działania pestycydów. Badania te są realizowane w ramach projektu BCAMEND, PSPB-135/2010 “Evaluation of different forms of black carbon amendment to reduce contaminants bioavailability and toxicity and to improve soil quality and plant production”. Realizowany jest też projekt “Biochar for reduction inorganic and organic pollutants in sewage sludge. Studies on mobility, bioavailability and toxicity of organic and inorganic contaminants during sawage sludge and biochar land use”, 2013-2017 (DEC-2012/07/E/ST10/00572), projekt finansowany przez NCN w ramach Programu „Sonata”. Baza dydaktyczna i naukowa jest dostosowana do potrzeb wynikających z prowadzenia badań oraz zapewnienia pracownikom i studentom udziału w badaniach.

Kolejne tematy badawcze dotyczą technologii uprawy orkisz ozimego i jarego. W gospodarstwie doświadczalnym w Czesławicach powierzchnia gruntów przeznaczonych na realizację eksperymentów polowych wynosi około 20 ha. Pozostały areal gruntów ornych zajmuje produkcja towarowa. W GD Czesławice znajduje się niezbędny park maszynowy służący prawidłowej realizacji eksperymentów badawczych: 5 ciągników rolniczych o różnej mocy, 2 kombajny zbożowe (w tym 1 mikrokombajn mający zastosowanie na poletkach doświadczalnych), 3 siewniki (w tym 1 do siewu precyzyjnego nasion), siewnik do siewu bezpośredniego (bez uprawy roli, 2 rozsiewacze nawozów, rozstrząsacz obornika, 4 przyczepy ciągnikowe, a także cały szereg narzędzi mających zastosowanie w uprawie roli (pługi lemieszowe, głębosz, kultywatory i grubery, pług talerzowy, brony zębowe, brona

chwaszownik, włóki, wały rolnicze (gładki, Campbella, kolczatka). Prowadzone są tam różnorodne eksperymenty badawcze realizowane głównie przez pracowników naukowych Katedry Herbolgii i Technik Uprawy Roślin oraz Instytutu Genetyki, Hodowli Roślin i Biotechnologii. Studenci ze SKN Agronomów trzeci rok realizują eksperyment, w którym oceniają wpływ rozstawy rzędów i gęstości siewu na plonowanie i jakość ziarna wybranych odmian pszenicy ozimej. Realizowane są również badania w ramach projektu Biostrateg finansowanego przez NCBiR pt. „Strategia przeciwdziałania uodparnianiu się chwastów na herbicydy jako istotny czynnik zapewnienia zrównoważonego rozwoju agroekosystemu”.

Gospodarstwo doświadczalne Felin k. Lublina jest integralną częścią UP w Lublinie i pełni funkcję dydaktyczno-naukową. Umiejscowione są w nim pola doświadczalne wielu katedr biorących udział w procesie dydaktycznym na kierunku „agrobiznes” i „rolnictwo”. W gospodarstwie znajduje się kolekcja roślin uprawnych z ponad 100 gatunkami i wieloma odmianami roślin uprawy polowej, kolekcja ponad 150 gatunków roślin zielarskich, kolekcja roślin ozdobnych oraz ogrodniczych, jak też sad z wieloma gatunkami drzew i krzewów owocowych. Ponadto, stadnina koni z kucami felińskimi, kurniki z m.in. kurami zielononózkami i szklarnie. Gospodarstwo zajmuje powierzchnię około 60 ha, z czego powierzchnia gruntów przeznaczonych na realizację eksperymentów polowych z roślinami uprawy polowej, ogrodniczymi i ziołami wynosi około 15 ha. . Na wyposażeniu GD w Felinie dostępny jest niezbędny sprzęt służącego do uprawy roli i prac prowadzonych na doświadczeniach m.in.: kompletna stacja meteorologiczna (tradycyjna i automatyczna), ciągniki rolnicze z kompletnym wyposażeniem do uprawy roli, agregaty uprawowo-siewne, siewniki, rozsiewacze nawozów, kombajny zbożowe, kopaczki do ziemniaków, młocarnie, siewczarnie, czyszczalnie, sortowniki, suszarnie, sprzęt kontrolno-pomiarowy itp.

W gospodarstwie doświadczalnym w Uhrusku prowadzone są badania polowe przez pracowników Katedra Herbolgii i Technik Uprawy Roślin (Katedr Ogólnej Uprawy Roli i Roślin) z zakresu gospodarki płodozmianowej, uprawy roli, nawożenia, agrotechniki, metod regulacji zachwaszczenia, biologii i ekologii chwastów. Znajduje się tam niezbędny park maszynowy służący prawidłowej realizacji eksperymentów badawczych w postaci m.in.: 7 ciągników rolniczych o różnej mocy, mikrokombajnu poletkowego Wintersteigr, 3 kombajnów zbożowych, siewników, rozrzutników obornika, rozsiewaczy nawozów, opryskiwaczy także komplet narzędzi do uprawy i pielęgnacji roli i roślin.

Stacja dydaktyczno - doświadczalna w Sosnowicy stanowi bazę do terenowych badań naukowych (podstawowych i aplikacyjnych) oraz zajęć dydaktycznych – terenowych Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu UP w Lublinie. Składa się ona z trwałych użytków zielonych użytkowanych kośnie i pastwiskowo. Stacja wyposażona jest w maszyny niezbędne do realizacji badań, ale także w celach dydaktycznych takie jak: Ursus C-335M, New Holland TD5040, prasa rolująca Vicon, kosiarka dyskowa KUHN, kosiarka do zbioru doświadczeń BRUMI, przyczepa ciężarowa autosan D. 732.03, siewnik specjalny (do podsiewów) do traw Hassia ZRS-200, siewnik specjalny „Vredo”, przyczepa WSK, prasa do siana Z-224, dmuchawa T-331, kosiarka rotacyjna Z-105, mikrociągnik BCS-602, kosiarka listwowa, kosiarka Rider 975-15, deszczownia szpulowa MR 50/170, wał łąkowy i gładki, pług łąkowy, glebogryzarka, przetrząsarka do siana oraz automatyczna stacja meteorologiczna 950 typu „Klimat”. W Stacji dydaktyczno- doświadczalnej w Sosnowicy prowadzone są zajęcia dydaktyczne dla studentów kierunku i badania naukowe prowadzone przez pracowników i

studentów kierunku „agrobiznes” (np.Kształtowanie krajobrazu; Technologie uprawy ziół: Łąkarstwo; Oddziaływanie międzygatunkowe w przyrodzie).

Zaplecze badawcze ocenianej Jednostki w postaci gospodarstw doświadczalnych i stacji dydaktyczno-doświadczalnych w pełni zaspakaja potrzeby wynikające z realizacji programu nauczania i są adekwatne do liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Studenci w ramach ćwiczeń terenowych, praktyk zawodowych oraz wybranych zajęć zapoznają się z nowoczesnymi technologiami produkcji i takie działania umożliwiają osiąganie zakładanych dla ocenianego kierunku efektów kształcenia, w tym także w zakresie kompetencji inżynierskich oraz prowadzenie badań naukowych przez pracowników i studentów.

Studenci mają dostęp do laboratoriów i sal dydaktycznych poza obowiązkowymi zajęciami, w szczególności w godzinach konsultacji, co w pełni ich satysfakcjonuje. Również podczas realizacji prac dyplomowych studenci mają dostęp do pracowni oraz laboratoriów jednostki. Jednostka dysponuje salami komputerowymi z wymaganym w procesie kształcenia oprogramowaniem. Na terenie uczelni jest zapewniony dostęp do sieci Internet, z funkcjonowania którego, studenci ocenianego kierunku, są zadowoleni i który umożliwia im komunikowanie się z prowadzącymi zajęcia. Studenci poinformowali ZO PKA że, w ich opinii, pomieszczenia dydaktyczne, w których odbywają się zajęcia, są odpowiedniej wielkości w stosunku do wykonywanych tam zadań i ćwiczeń oraz do liczebności grup. Dzięki temu studenci uczą się w warunkach komfortowych. Wyposażenie sal oraz laboratoriów umożliwia prowadzenie zajęć w sposób ciekawy i nowoczesny.

Większość budynków i pomieszczeń dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych - Uczelnia dysponuje odpowiednią infrastrukturą (podjazdy, windy, miejsca parkingowe) umożliwiającą studentom niepełnosprawnym poruszanie się w budynkach. Na ocenianym kierunku studiów nie studiują studenci z niepełnosprawnościami.

Dodatkowo w ramach praktyk zawodowych oraz wybranych zajęć dzięki współpracy Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi studenci mają dostęp do infrastruktury, np.

- Banków i instytucji finansów (17), np. Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.; Oddział Regionalny Bankowości Detalicznej i Biznesowej w Lublinie; Bank Ochrony Środowiska S.A.; Bank Pekao S.A. I; Bank Zachodni WBK S.A.; ING Bank Śląski S.A.; Centrum Kredytów Detalicznych w Regionie Wschodnim; Banki Spółdzielcze (41);
- biur rachunkowo-podatkowych (31), np.: Reset Biuro Księgowe s.c., Storno Biuro Usługowo-Doradcze, Rachunkowość Finanse Konsulting;
- przedsiębiorstw handlowych (25), np. Takko Fashion Polska Sp. z o. o., Pawtrans Holding Sp. z o.o. Szkolna 19, 24-320 Poniatowa; Roltex Krasnystaw Przedsiębiorstwo Techniczno-Handlowe;
- Przedsiębiorstw produkcyjnych (14), np. Fabryka Cukierków "PSZCZÓŁKA" Sp.z o.o.; North Food Polska S.A.;
- przedsiębiorstw usługowych (24), np. Z.P.U.I. KEYCOM S.C.; Coral Tour Biuro Usług Turystycznych;
- jednostek władzy terytorialnej (46), np. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego; Urzędy Gmin (34), Urzędy Miast (8), Urzędy Skarbowe (8);
- instytucji publicznych (6) np. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Biuro Powiatowe w Piaskach, Agencja Rozwoju Przemysłu;

- placówek kulturalno-oświatowych (5), np. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Dom Kultury;
- ośrodków zdrowia i pomocy społecznej(6), np. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej; Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy Centrum Profilaktyczno-Lecznicze;
- i inne (7), np. Fundacja ABC Polska; Spółdzielnia Mieszkaniowa.

Baza dydaktyczna i naukowa jest dostosowana do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku oraz możliwości osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia w tym także w zakresie kompetencji inżynierskich a także przygotowania do prowadzenia badań oraz zapewnienia udziału w badaniach w oparciu o infrastrukturę dydaktyczną i naukową, którą dysponuje jednostka, jak również w oparciu o infrastrukturę i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są praktyki zawodowe. Pod względem przepisów BHP baza dydaktyczna i naukowa jest bezpieczna. Infrastruktury dydaktycznej i naukowej służąca realizacji procesu kształcenia oraz prowadzenia badań naukowych jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych w sposób zapewniający im pełne uczestnictwo w procesie kształcenia, przygotowania do prowadzenia badań i udział w badaniach oraz korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej.

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Dostęp do zalecanej literatury zapewnia studentom Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Pomieszczenia Jednostki i Biblioteki są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. W czasie wizytacji stwierdzono, że zasoby biblioteczne w zakresie przedmiotowego kierunku są zadowalające. Księgozbiór zgromadzony w Bibliotece Głównej liczy ok. 390 000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Biblioteka abonuje dostęp do ponad 20000 tys. tytułów czasopism naukowych i książek w wersji elektronicznej. Biblioteka poza swoimi statutowymi zadaniami, pełni funkcję Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej. W czytelni do dyspozycji czytelników jest 31 komputerów podłączonych do sieci oraz samoobsługowy bezpłatny skaner a także specjalistyczny sprzęt dla osób niepełnosprawnych. W opinii studentów zasoby biblioteczne są dostosowane do wymagań literaturowych zawartych w kartach przedmiotów.

Biblioteka działa w bardzo dobrych warunkach lokalowych i jest dostępna w godzinnych odpowiadających potrzebom studentów tj. od poniedziałku do piątku w godz. 8:00 – 19:00 oraz w soboty w godz.: 9:00 - 14:00. Wypożyczanie pozycji może się odbywać również przy wykorzystaniu bardzo przejrzystego i intuicyjnego systemu informatycznego. System wypożyczania książek działa poprawnie. Studenci mają również dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki. Książki studenci mogą oddawać poza biblioteką w specjalnym automacie, co znacznie usprawnia ten proces.

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

W celu utrzymania wysokich standardów kształcenia i badań planowana jest budowa Ośrodka Badawczo-Dydaktycznego w Felinie dla potrzeb Wydziałów: Agrobioinżynierii oraz Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. W Ośrodku będą nowoczesne laboratoria i fitotrony dla potrzeb badań rolno-środowiskowych, fizjologicznych i kultur in vitro. Władze Uczelni planują również dalsze doposażenie Gospodarstw Doświadczalnych. Obecnie trwają prace modernizacyjne obór w Uhrusku. Ponadto planowane jest doposażenie pracowni i laboratoriów

w sprzęt dla potrzeb badań i dydaktyki (aparatura do analizy białek, w tym do elektroforezy 2D i spektrometrii mas).

Studenci mają możliwość zgłaszania uwag w zakresie infrastruktury podczas spotkań z władzami wydziału lub do samorządu studenckiego. W toku wizytacji ustalono, iż studenci nie zgłaszali dotychczas żadnych uwag w tej kwestii. Studenci i pracownicy mogą zgłaszać zapotrzebowanie na tytuły niedostępne w Bibliotece, za pomocą systemu Zaproponuj Zakup, dostępnego na stronie internetowej Biblioteki Głównej. Studenci, po zalogowaniu na indywidualne konta, także z komputerów znajdujących się poza siecią uczelni, (program HAN) mają możliwość korzystania ze zbiorów cyfrowych m.in. bazy BioOne, Cambridge University Press, EBSCOhost i IBUK libra.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa oraz zaplecze badawcze ocenianej Jednostki w postaci stacji dydaktyczno-doświadczalnych i gospodarstw doświadczalnych oraz nowoczesnych, dobrze wyposażonych pracowni i laboratoriów, a także udostępniona infrastruktura interesariuszy zewnętrznych współpracujących z kierunkiem „agrobiznes”, w pełni zaspokajają potrzeby, które wynikają z realizacji programu nauczania na tym kierunku, są adekwatne do liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych.

Z perspektywy studenckiej jednostka dysponuje odpowiednią infrastrukturą, która umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia. Studenci mają dostęp do zasobów bibliotecznych, w których znajduje się komplet literatury wskazanej w kartach przedmiotów oraz przez nauczycieli akademickich. Jednostka dostosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnością zarówno w kontekście dostosowania bazy dydaktycznej, jak i metod kształcenia. Jednostka monitoruje dostosowanie i jakość infrastruktury używanej w procesie kształcenia.

Dobre praktyki

- Intensywna współpraca w zakresie wykorzystania infrastruktury dydaktycznej i badawczej różnych wydziałów Uczelni a także interesariuszy zewnętrznych w realizacji procesu kształcenia, która umożliwia osiąganie zakładanych efektów kształcenia przy zachowaniu reguł racjonalnego gospodarowania zasobami.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów kształcenia

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili swoje zadowolenie z opieki naukowej i dydaktycznej udzielanej im przez Jednostkę. Terminy oraz godziny konsultacji nauczycieli akademickich są zorientowane na potrzeby studentów. Ponadto z prowadzącymi zajęcia mogą oni kontaktować się wykorzystując pocztę elektroniczną. Regulamin studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie stwarza studentom możliwość ubiegania się o indywidualną organizację studiów, a także indywidualny plan studiów. Rozwiązania te dedykowane są szczególnie dla osób uzdolnionych oraz osób z niepełnosprawnościami. W strukturze Uczelni znajduje się stanowisko ds. studentów niepełnosprawnych. Pracownik tej komórki posiada narzędzia wsparcia studentów z niepełnosprawnościami natomiast na wizytowanym kierunku nie ma takich osób. Studenci w większości znają te rozwiązania. O formie indywidualnej organizacji studiów wiedzą ze szkoleń z praw i obowiązków studenta organizowanych przez samorząd studencki.

Studenci podczas spotkania z ZO PKA poinformowali, iż nauczyciele akademicy zawsze służą pomocą oraz często udostępniają materiały pomocnicze w procesie kształcenia, takie jak prezentacje, filmy, fotografie, skrypty, literatura czy wyniki badań. Studenci wyrazili pozytywne opinie odnoszące się do jakości tych materiałów oraz ich przydatności. W toku wizytacji ustalono, że studenci wizytowanego kierunku zrzeszeni są w większości w Kole Naukowym Ochrony Agronomów. W ramach działalności kół naukowych studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania naukowe. Biorą udział w badaniach naukowych oraz wyjazdach na konferencje czy seminaria. Ponadto publikują artykuły w monografiach pokonferencyjnych jako współautorzy bądź samodzielni autorzy. W tym zakresie otrzymują pełne wsparcie od opiekunów kół oraz kadry naukowej i dydaktycznej jednostki. Jednostka wspiera członków kół poprzez m.in. finansowanie wyjazdów na konferencje, seminaria czy zajęcia terenowe.

W uczelni funkcjonuje Biuro Karier i Więzi z Absolwentami. Do głównych działań BKiWzA należy doradztwo zawodowe czy organizacja spotkań warsztatów m.in. z umiejętności miękkich, technik autoprezentacji czy zasad pisania CV. Studenci znają ofertę tej jednostki natomiast korzystają z niej bardzo rzadko uzasadniając to brakiem potrzeb w tym zakresie.

W Jednostce działa Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego, która włącza się w życie Wydziału. Władze Jednostki finansują projekty samorządu studenckiego na wniosek samorządu. Członkowie WRSS są dostępni dla studentów jednostki, a także kół naukowych. Studentom powołanym do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Rady Programowej umożliwiono pełne uczestnictwo w pracach tych gremiów, natomiast ich aktywność jest niska.

Uczelnia posiada narzędzie motywujące studentów do osiągania lepszych wyników w nauce. Jest to stypendium rektora wypłacane z Funduszu Pomocy Materialnej w trzech wysokościach. Przy przyznawaniu stypendiów rektora brane są pod uwagę średnia ocen oraz osiągnięcia naukowe, sportowe i artystyczne. Według studentów stypendium rektora skutecznie motywuje ich do uzyskiwania lepszych wyników w nauce.

Studentom każdego kierunku przydzielony jest opiekun roku, którego działania studenci ocenili pozytywnie. Do jego zadań należy głównie rozwiązywanie sytuacji konfliktowych pomiędzy studentami a pracownikami uczelni, a także wdrożenie studentów pierwszego roku w życie akademickie. Studenci jednostki wszystkie skargi oraz uwagi mogą zgłaszać podczas spotkań lub osobiście władzom Jednostki. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wyrazili pozytywne opinie odnoszące się do takiej formy przedstawiania swoich uwag oraz uznali to rozwiązanie za

skuteczne. Studenci pozytywnie wypowiedzieli się o pracy Dziekanatu. Podkreślili, iż osoby pracujące w Dziekanacie cechują się wysokim profesjonalizmem oraz kulturą osobistą.

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Informacje dotyczące programu kształcenia i procedur toku studiów ocenianego kierunku są zamieszczane i sukcesywnie aktualizowane w wirtualnym dziekanacie, na stronie internetowej jednostki i tablicach ogłoszeń. Na bieżąco dokonywany jest monitoring kadry, która prowadzi zajęcia na ocenianym kierunku. Ważnym elementem monitoringu kadry są informacje, które pozyskiwane są podczas hospitacji zajęć dydaktycznych. Analizie podlega dorobek naukowy pracowników pod kątem prowadzonych zajęć, a także uwzględnia się ocenę studentów dokonywaną za pomocą ankiet. Nadzór nad prowadzonym monitoringiem sprawuje Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, w skład której wchodzi przedstawiciele studentów. WRSS posiada istotny udział w funkcjonowaniu systemu monitoringu kadry poprzez pracę w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz wypowiadane opinie podczas posiedzeń Rady Wydziału. Studenci podczas spotkania z ZO PKA pozytywnie wypowiedzieli się o pracy Dziekanatu. Podkreślili, iż osoby pracujące w Dziekanacie cechują się wysokim profesjonalizmem oraz kulturą osobistą.

Karty przedmiotów dla studentów dostępne są w dziekanacie. Rozróżnia się skrócone karty, podstawowe karty i szczegółowe karty przedmiotu. Student, aby zapoznać się z szczegółowymi efektami kształcenia musi o to zwrócić się do prowadzącego zajęcia.

W procesie dyplomowania udział bierze Rada Programowa, która zatwierdza tematy prac. Ocenie podlega zgodność tematyki prac z charakterystyką kierunku. Każda katedra składa propozycję zagadnień, które są udostępniane na stronie internetowej. Studenci ponadto mogą sami złożyć propozycję tematu oraz samodzielnie wybrać promotora. Wówczas Rada Programowa opiniuje to czy temat jest zgodny z kierunkiem studiów. Dokonywana jest również analiza jakości prac dyplomowych. Zajmuje się tym trzyosobowa komisja pod kierownictwem członka rady programowej, jednego z prodziekanów i trzeciej osoby z grupy nauczycieli akademickich. Komisja weryfikuje około 10 prac dyplomowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci otrzymują od Jednostki niezbędne w procesie kształcenia oraz rozwoju naukowego wsparcie. Uwzględniane są indywidualne potrzeby studentów. Działania zorientowane są na studentów, a także na zdobywanie przez nich wiedzy, umiejętności oraz rozwój kompetencji społecznych. Wsparciem otoczone są koła naukowe działające w Jednostce. Studenci mają możliwość oceny procesu kształcenia oraz korzystania z pomocy materialnej. Istnieje skuteczny choć nieformalny system składania skarg i wniosków. System dyplomowania jest dla studentów czytelny i zorientowany na ich potrzeby. Na stronie internetowej jednostki dostępne są wszystkie niezbędne informacje o procedurach toku studiów, a także organizacji opieki nad studentami. Wśród tych informacji są między innymi informacje o funduszu pomocy materialnej, praktykach studenckich i organizacji procesu dyplomowania. Wsparcie administracyjne studentów jest zorganizowane właściwie.

Dobre praktyki

Nie stwierdzono dobrych praktyk.

Zalecenia

Brak zaleceń.

Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Nie dotyczy - była to pierwsza ocena kierunku „agrobiznes” przeprowadzona przez Polską Komisję Akredytacyjną.